

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 21 - 22 grudnia 2013 r. na kierunku „budownictwo” prowadzonym na Wydziale Technicznym Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży w ramach nauk technicznych na poziomie studiów pierwszego stopnia przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

Przewodniczący:

dr hab. inż. Antoni Żuchowicki – członek PKA

Członkowie:

prof. dr hab. inż. Anna Sobotka – ekspert PKA,

prof. dr hab. inż. Anna Halicka – ekspert PKA,

mgr Agnieszka Zagórska – ekspert formalno – prawny,

Andrzej Burgs – przedstawiciel PSRP.

Krótką informacją o wizytacji

Ocena jakości kształcenia na kierunku „budownictwo” prowadzonym na Wydziale Technicznym Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2013/2014. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Należy wskazać przesłanki wizytacji (własna inicjatywa PKA, wniosek ministra, wniosek uczelni) oraz czy jest to pierwsza czy kolejna wizytacja (w tym przypadku informacje, w którym roku została przeprowadzona i jakie były jej wyniki przedstawić w Załączniku nr 3)

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Misja i Strategia Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży zostały uchwalone uchwałą Senatu w dniu 14 grudnia 2010 roku. Zgodnie z tą uchwałą, Misją Wyższej Szkoły Agrobiznesu jest „...profesjonalne kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr zgodnie z potrzebami regionu, kraju i zjednoczonej Europy ...”, „wspieranie rozwoju regionu i dobrobytu jego mieszkańców przez kształcenie młodzieży, która będzie mogła korzystać z najnowszych zdobyczy nauki bez konieczności wyjazdu do odległych ośrodków akademickich...”

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

oraz bycie „... uczelnią przyjazną studentowi, oferującą nowoczesne wykształcenie najwyższej jakości...” i dalej „uczelnią, która w pełni satysfakcjonuje klientów, studentów i pracowników” (nieco dziwne jest, że na pierwszym miejscu znalazł się nie student, ale klient - kim on jest?). Ważne miejsce w misji znajduje jakość, dotycząca „...w równej mierze wyników kształcenia i rozwoju każdego studenta, podnoszenia jakości pracy szkoły i procesu kształcenia oraz spełnienia krajowych i międzynarodowych standardów nauczania...”.

Misja i Strategia Wydziału Technicznego zostały przyjęte Uchwałą Senatu z dnia 12.06.2013 roku oraz Uchwałą Rady Wydziału z dnia 25.09.2011 roku. Według tych dokumentów Misją Wydziału Technicznego jest „...kształcenie na pierwszym poziomie inżynierskim studiów wyższych oraz prowadzenie w miarę możliwości badań naukowych i badawczo-rozwojowych w zakresie prowadzonych kierunków studiów „informatyki” i „budownictwa”, w zgodzie z potrzebami społeczeństwa w rozwijającej się gospodarce opartej na wiedzy”. Celami strategicznymi Wydziału są:

- atrakcyjna oferta kształcenia przygotowująca do elastycznego funkcjonowania absolwentów na rynku pracy (osiągane przez: monitorowanie atrakcyjności edukacyjnej Wydziału oraz efektów kształcenia na rynku pracy, ciągłe doskonalenie jakości kształcenia, rozwój i doskonalenie metod i narzędzi nauczania),
- spójność dydaktyczna, badawcza i rozwoju kadry (osiągane przez prowadzenie badań, których kierunki są spójne z potrzebami otaczających przedsiębiorstw, doboru prowadzących zajęcia zgodnie ze specjalizacją badawczą, uwzględnianie w badaniach naukowych udziału studentów oraz rozwój zainteresowań studentów przez koła naukowe).

Koncepcja kształcenia na kierunku „budownictwo”, opisana w Raporcie Samooceny, polega na prowadzeniu kształcenia w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym na pierwszym stopniu (inżynierskim). Studia, zarówno stacjonarne jak i niestacjonarne, trwają VII semestrów i prowadzone są na jednej specjalności. Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje te same moduły (przedmioty), z tym, że na studiach niestacjonarnych jest mniej godzin bezpośredniego kontaktu z wykładowcą.

W koncepcji kształcenia znaczną rolę odgrywa zdobywanie umiejętności praktycznych, co przejawia się we wprowadzeniu do programu studiów czterotygodniowych praktyk zawodowych po IV semestrze oraz wielu zajęć laboratoryjnych (widoczna jest dbałość władz Wydziału o tworzenie stanowisk laboratoryjnych i rozszerzanie zakresu badań możliwych do wykonania przez studentów), a także organizowanie wyjazdów do okolicznych przedsiębiorstw budowlanych, gdzie studenci mogą obserwować zwłaszcza procesy wytwarzania wyrobów budowlanych.

W koncepcji kształcenia ważną rolę odgrywa także współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Świadczą o tym, wspomniane wyżej, zwiedzanie przez studentów okolicznych zakładów pracy związanych z budownictwem, a także fakt istnienia Rady Ekspertów. Jej członkowie podczas spotkania z ZO potwierdzili współpracę, a nawet więź uczelni z władzami samorządowymi oraz przedsiębiorcami.

Założony zgodnie z powyższą koncepcją program studiów pozwala na realizowanie misji Uczelni, a więc profesjonalne kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr. Fakt, że studenci pochodzą z okolic najbliższych Łomży świadczy o tym, że chcą korzystać z najnowszych zdobyczy nauki bez konieczności wyjazdu do odległych ośrodków akademickich. W czasie wizytacji Dziekan Wydziału stwierdził też, że wszyscy absolwenci pracują, co świadczy o osiągnięciu celu strategicznego, jakim jest atrakcyjna oferta kształcenia przygotowująca do elastycznego funkcjonowania absolwentów na rynku pracy. W Raporcie Samooceny stwierdzono, że połowa absolwentów podjęła studia drugiego stopnia, co z kolei świadczy o tym, że uczelnia oferuje nowoczesne wykształcenie najwyższej jakości, a koncepcja kształcenia sprzyja rozwojowi każdego studenta.

W programie studiów znalazły się przedmioty do wyboru w ilości odpowiadającej 30% punktów ECTS. Świadczy to o elastyczności programu, pozwala bowiem na wprowadzanie, w razie możliwości czy potrzeby, nowych przedmiotów do tej grupy.

Proces kształcenia jest przeprowadzany w sposób tradycyjny. Metoda e-learningu nie jest stosowana. Wykładane przedmioty są raczej tradycyjne – brakuje przedmiotów opisujących innowacyjne rozwiązania dotyczące, np. nowoczesnych materiałów i technologii, budownictwa ekologicznego, odnawialnych źródeł energii itp.

Na podstawie analizy dokumentów załączonych do Raportu Samooceny można stwierdzić, że w realizowanej koncepcji kształcenia ważnym elementem jest jakość procesu kształcenia. W ramach tego systemu wprowadzono zasady KRK, w tym sformułowano kierunkowe efekty kształcenia (zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) przyjęte uchwałą Senatu z dnia 12 maja 2013 roku oraz uchwałą Rady Wydziału 20 maja 2013 roku. Stworzono matryce tych efektów, ułożono karty przedmiotów. Na całej uczelni, w tym na Wydziale Technicznym działa Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia przyjęty Uchwałą Senatu z dnia 12 maja 2012 roku. Został on opisany dokładniej w p. 8.

Zdaniem ZO koncepcja kształcenia opracowana na kierunku „budownictwo” nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w analizowanej strategii jednostki. ZO uznaje tę koncepcję za prawidłową ze względu na fakt, że priorytetem jest jakość nauczania i ukierunkowanie na potrzeby lokalnego rynku pracy. ZO uznaje jednakże za istotne wprowadzenie przedmiotów opisujących innowacyjne rozwiązania techniczne.

- 2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

Interesariusze wewnątrzni – studenci i pracownicy uczestniczą w procesie ustalania koncepcji kształcenia na kierunku „budownictwo” i perspektyw jego rozwoju oraz w określeniu celów i efektów kształcenia. W szczególności przedstawiciele pracowników uczestniczyli w tworzeniu Misji i Strategii Uczelni i Wydziału, a członkowie Senatu i Rady Wydziału (pracownicy oraz przedstawiciele Samorządu Studenckiego) te dokumenty zatwierdzili. Pracownicy i studenci - członkowie Senatu uczestniczyli także w zatwierdzeniu efektów kształcenia.

Studenci aktywnie uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w organach kolegialnych, a także poprzez wyjątkowo prężnie działający Samorząd Uczelniany. Współpraca między studentami, a władzami Uczelni w zakresie ustalania koncepcji kształcenia jest bardzo dobra. W skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia obok Dziekana jako przewodniczącego i 4 pracowników wchodzi przedstawiciel Samorządu Studenckiego.

Studenci mają rzeczywisty wpływ na koncepcję i program studiów – przykładem jest tu ustalenie listy przedmiotów do wyboru, która powstała po zasięgnięciu opinii studentów.

Wpływ interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia polega na ich udziale w Radzie Ekspertów. Zasiadają w niej, obok przedstawicieli Wydziału, także przedstawiciele samorządu lokalnego, okręgowych Izb Inżynierów Budownictwa (Mazowieckiej i Podlaskiej) oraz przedstawiciele okolicznych przedsiębiorstw związanych z budownictwem. Spotkanie ZO z członkami Rady pokazało, że istnieje rzeczywista współpraca, a nawet więź, uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym; realizowane są wspólne projekty.

Widoczna jest troska uczelni o poznanie zdania interesariuszy zewnętrznych na temat programów studiów. Świadczy o tym wystąpienie w roku 2012 do Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa o ocenę programu studiów i następnie wprowadzenie

do programu studiów postulowanych przez Izbę zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową.

Zdaniem ZO, warunek uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia i jego profilu, określaniu celów, efektów i perspektyw rozwoju jest na Wydziale wypełniony.

Komentarz:

- *Ocena powiązania założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z misją Uczelni oraz ze strategią jednostki. Uwzględnić w p.1.1)*
- *Ocena udziału zewnętrznych i wewnętrznych interesariuszy w procesie ustalania koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, poziomie i profilu studiów, w tym określenia celów i efektów kształcenia oraz perspektyw rozwoju. Uwzględnić w p.1.2)*
- *Ocena stopnia różnorodności i innowacyjności oferty kształcenia oraz możliwości jej elastycznego kształtowania. Uwzględnić w p.1.1)*

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) **Zdaniem ZO, koncepcja kształcenia opracowana dla kierunku „budownictwo” nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w analizowanej strategii jednostki. ZO uznaje tę koncepcję za prawidłową ze względu na fakt, że priorytetem jest jakość nauczania i ukierunkowanie na potrzeby lokalnego rynku pracy. ZO uznaje za istotne wprowadzenie przedmiotów opisujących innowacyjne rozwiązania techniczne.**
- 2) **Zdaniem ZO, warunek uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia i jego profilu, określaniu celów i efektów i perspektyw rozwoju jest wypełniony.**

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Uchwałą Senatu z dnia 12 maja 2012 Uczelnia określiła efekty kształcenia na kierunku „budownictwo” na poziomie studiów pierwszego stopnia zgodnie z wymogami art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy. Zostały określone efekty kierunkowe oraz moduły przedmiotów je realizujące, a także przyporządkowano efekty kierunkowe do efektów obszarowych określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 253, poz. 1520). Rada Wydziału Technicznego zatwierdziła na posiedzeniu w dniu 11 maja plany studiów na kierunku „budownictwo”.

Zbiór efektów kształcenia zawiera jednakowe efekty dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych: sformułowano w zakresie wiedzy 17 efektów, w zakresie umiejętności –

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

21 efektów oraz w zakresie kompetencji społecznych – 7 efektów. Efekty te są odniesione do efektów z obszaru nauk technicznych, a więc obejmują wymagania formułowane dla obszaru nauk technicznych. Nie są natomiast odniesione do kompetencji wymaganych dla studiów inżynierskich.

W wyżej wymienionych dokumentach opisano także cele kształcenia; nie ma natomiast opisu sylwetki absolwenta.

Zbiór efektów kierunkowych obejmuje poznanie najważniejszych zagadnień wymaganych przy uzyskiwaniu uprawnień budowlanych przez absolwentów kierunku. Efekty spełniają więc oczekiwania rynku pracy i samorządu inżynierów budownictwa i pozwalają na uzyskanie uprawnień budowlanych. Pracodawcy i absolwenci mają wpływ na formułowanie efektów kształcenia poprzez wyrażanie swojej opinii w ankietach.

Analiza kart przedmiotów poszczególnych przedmiotów wykazała, że efekty modułowe są spójne z efektami kierunkowymi kształcenia na kierunku „budownictwo”. W każdym z sylabusów modułowych zakładane efekty kształcenia odniesiono do efektów kierunkowych. W każdym z sylabusów podano również cele przedmiotu, których realizacja umożliwia uzyskanie efektów modułowych, a poprzez odniesienie efektów modułowych do efektów kierunkowych, to również i realizację efektów kierunkowych. Dotyczy to także praktyk zawodowych i dyplomowych. Brakuje natomiast sylabusu prac dyplomowych.

ZO ma do sformułowanych efektów modułowych następujące uwagi:

- W ramach efektu B1A_W01 zawarto właściwie trzy efekty – dotyczące nauk podstawowych (matematyka, fizyka, chemia) oraz języka angielskiego i technologii informacyjnej – dobrze byłoby rozdzielić te efekty ze względu na różnorodność zagadnień.
- W efekcie B1A_W11 połączono efekty dotyczące budownictwa ogólnego, przemysłowego, infrastruktury transportu drogowego, budownictwa mostowego oraz wodnego. Pamiętać jednak należy, że wszystkie z wyspecyfikowanych efektów muszą być osiągnięte przez każdego studenta kończącego studia. Tymczasem student może wybrać, np. „mostownictwo” lub (a nie – „i”) „podstawy budownictwa przemysłowego” na sem. VI, może też nie wybrać „budownictwa wodnego” na sem. VII. Istnieje więc możliwość, że student skończywszy studia nie osiągnie omawianego efektu. Zatem ten efekt należy zmodyfikować.
- W macierzy efektów zapisano, że efekt B1A_W20 SD (*zna zasady diagnozowania i oceny stanu technicznego obiektów budowlanych*) osiągany jest na przedmiotach „organizacja i sterowanie produkcją budowlaną” oraz „kierowanie procesem inwestycyjnym”. Zagadnienia diagnostyki nie są objęte przez wyżej wymienione przedmioty (widać to także w sylabusach, choć formalnie efekt jest tu wpisany). Efekt ten nie jest zawarty w programie żadnego z wykładanych przedmiotów, więc nie jest fatycznie osiągalny.
- Efekt B1A_W17 nie jest efektem związanym z wiedzą – jest raczej kompetencją społeczną.
- Nie ma efektów dotyczących umiejętności z zakresu matematyki, fizyki, chemii.
- Efekt B1A_U16 – uwaga analogiczna jak do efektu B1A_W11.

Opis założonych efektów kształcenia jest w pełni dostępny dla studentów, sylabusy są wywieszone na tablicach ogłoszeniowych na korytarzach, a nauczyciele akademicki na początku każdego cyklu zajęć informują studentów o programie przedmiotu. Obecnie Uczelnia pracuje nad dodaniem do komputerowego systemu Wirtualnej Uczelni modułu poświęconego KRK i w niedalekiej przyszłości sylabusy przedmiotów będą dostępne również online w tym systemie.

Dostępność informacji dotyczących efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych przedmiotów jest pełna. Brakuje sylwetki absolwenta i sylabusu dla pracy dyplomowej.

Analiza zakładanych efektów kształcenia i matryc efektów kształcenia oraz kart przedmiotów pozwala stwierdzić, że wymogi KRK są spełnione. Efekty kształcenia spełniają wymagania dla nauk technicznych. Brakuje jednak ich porównania do wymaganych kompetencji inżynierskich. Dzięki wzajemnemu powiązaniu efektów szczegółowych, modułowych i kierunkowych, student osiągając efekty szczegółowe osiąga efekty modułowe i kierunkowe. ZO uznaje za zasadne sformułowanie sylwetki absolwenta oraz korekty niektórych efektów modułowych. Zbiór efektów kierunkowych uwzględnia wymagania rynku pracy i umożliwia uzyskiwanie uprawnień budowlanych, a absolwenci i przedstawiciele pracodawców mają wpływ na formułowanie efektów kształcenia.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Efekty kierunkowe i modułowe zostały sformułowane w sposób jasny i zrozumiały. Jedyna uwaga dotyczy niejasności, co w niektórych sylabusach oznaczają symbole SD (np. B1A_W18 SD). Efekty modułowe i tablice wiążące modułowe efekty kształcenia z efektami kierunkowymi zawarte są w kartach przedmiotów. Tu także zapisano cele przedmiotu.

Stopień osiągnięcia efektów i celów modułowych jest sprawdzalny i oceniany, a sposób oceny tego stopnia opisany jest w kartach przedmiotów. Poprzez odniesienie efektów modułowych do efektów kierunkowych osiągnięto także sprawdzalność efektów kierunkowych.

Opis efektów kształcenia jest dla studentów przejrzysty i zrozumiały. Obecni na spotkaniu studenci niestacjonarni, nie znali pojęcia „efekty kształcenia”, jednakże po podaniu przykładów rozpoznali to jako opisy swoich przedmiotów. Są one zrozumiałe.

O uzyskiwaniu efektów kształcenia świadczy odsiew. Według danych z Raportu Samooceny spośród 163 osób, które rozpoczynały studia na kierunku „budownictwo” jedynie 41 osób studia ukończyło, a ostatni semestr powtarza 23 osoby. Zatem odsiew wyniósł aż 75%, a przy uwzględnieniu faktu, że jeszcze 23 osoby studia ukończą odsiew spadnie do, i tak dużej wartości - 61%. Oznacza to, że efekty nie zostały osiągnięte przez większość studentów. Za przyczynę odsiewu w raporcie zapisano *brak uzyskanych wymaganych zaliczeń przedmiotów w określonym terminie*. Nie dokonano jednak analizy, co było przyczyną braku tych zaliczeń. W czasie spotkania ZO z władzami wydziału stwierdzono natomiast, że przyczyną może być niewystarczające przygotowanie kandydatów i niemożność połączenia pracy zawodowej ze studiami. Zdaniem ZO ten bardzo duży odsiew nie jest spowodowany sposobem sformułowania efektów kształcenia.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

W skład systemu oceniania studenta i potwierdzania efektów kształcenia wchodzi:

- Zasady oceniania studenta - określone formalnie w kartach poszczególnych przedmiotów oraz zajęć przygotowywanych przez pracowników Wydziału, odpowiedzialnych za ich prowadzenie.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu (modułu) jest spełnienie wszystkich wymagań określonych w regulaminie, tj. m. in.: zaliczenie zajęć, zdanie egzaminów oraz spełnienie innych szczegółowych wymagań zawartych w karcie przedmiotu.

Uwagi szczegółowe dotyczące zasad oceniania podano poniżej.

- System punktów ECTS funkcjonujący w praktyce, jednak nie ma swego odzwierciedlenia w regulaminie studiów.
- Procedury informowania studenta o zasadach oceniania - w celu utrzymania ich spójności przestrzegane są ustalenia regulaminu studiów. Warunki zaliczeń i terminarz zaliczeń są podawane do wiadomości studentom. Materiały i protokoły zaliczeń są archiwizowane i poddawane kontroli w celu monitorowania poprawności procesu oceniania (projekty – 6 miesięcy centralnie w magazynie wydziału, prace egzaminacyjne i zaliczeniowe – 3 miesiące przez nauczycieli akademickich). Podobnie traktowane są prace dyplomowe i ich recenzje.
- Zasady dyplomowania są określone przez Regulamin Studiów oraz Zarządzenie Rektora Nr 28 z dnia 28 października 2013 r. w sprawie wymogów dotyczących prac dyplomowych. Ukończenie studiów następuje z dniem zdania egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy obejmuje obronę przygotowanej pracy dyplomowej oraz zdanie egzaminu z wiedzy zdobytej w trakcie studiów. Student wykonuje pracę pod kierunkiem uprawnionego nauczyciela akademickiego, posiadającego, co najmniej, stopień naukowy doktora. Rada Wydziału Technicznego na posiedzeniu w dniu 11 maja 2013 r. zatwierdziła zasady i kryteria przygotowania oraz oceny prac dyplomowych na kierunku „budownictwo”.
Tematy prac dyplomowych zatwierdza Rada Wydziału, podobnie zasady i kryteria przygotowania i oceny prac dyplomowych są zatwierdzane razem z tematami prac w maju i zamieszczane na stronie internetowej. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz recenzent.
Uwagi szczegółowe dotyczące zasad dyplomowania – poniżej.
- Weryfikacja efektów kształcenia poprzez praktyki zawodowe; dokonuje jej opiekun merytoryczny w miejscu odbywania praktyki oraz Pełnomocnik ds. Praktyk Zawodowych. W przypadku praktyk dyplomowych rolę Pełnomocnika przejmuje promotor dyplomanta. Prawidłowo wypełniona dokumentacja z uwzględnieniem zawartych treści potwierdza uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.

Celem tego systemu oceniania jest: diagnozowanie i monitorowanie postępów studenta, sprawiedliwe ocenianie każdego studenta, wspieranie rozwoju studenta przez ewaluację jego osiągnięć, informowanie studenta o poziomie jego osiągnięć dydaktycznych i postępach w tym zakresie, pomoc studentowi w samodzielnym planowaniu jego rozwoju, motywowanie studenta do dalszej pracy, wykorzystanie przez nauczyciela wyników osiągnięć studentów do planowania pracy dydaktycznej, dostarczanie studentom informacji o postępach i trudnościach w nauce.

Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku „budownictwo” poddano ocenie 10 akt osobowych absolwentów z których wynika, iż: protokoły egzaminacyjne - prowadzone są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188); karty okresowych osiągnięć studenta – prowadzone są zgodnie z powyżej przytoczonym rozporządzeniem; dyplomy i suplementy -sporządzane są zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 1 września 2011 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U. Nr 196, poz. 1167). Ponadto w suplementach znajdują się szczegóły dotyczące programu takie jak: składowe programy studiów oraz indywidualne osiągnięcia, uzyskane oceny oraz punkty ECTS.

Cenną inicjatywą było opracowanie druku „Sprawozdania z osiągniętych przez studentów efektów kształcenia”. Jest to dokument jeszcze nie wdrożony, który służyć będzie monitorowaniu osiągania efektów kształcenia.

Zdaniem studentów informacja dotycząca systemu oceniania jest wystarczająca. Prowadzący podczas pierwszych zajęć w semestrze przedstawia wymagania niezbędne do zaliczenia przedmiotu. Ponadto częściowe opisy weryfikacji znajdują się w sylabusach dostępnych na korytarzach.

Zdaniem ZO duży odśiew opisany w punkcie 2.2 nie wynika z systemu oceny efektów kształcenia.

Uwagi do oceny osiągania przez studentów efektów modułowych.

Ocena ta jest wystandaryzowana, ale w niektórych sylabusach jest opisana jednak nieco nieprecyzyjnie.

Po pierwsze - zapisy w kartach przedmiotów w rubrykach zatytułowanych: *Metody weryfikacji efektów kształcenia* oraz *Forma i warunki zaliczenia* wymagają doprecyzowania. Przykładowo - metodą jest *egzamin testowy, egzamin z pytaniami otwartymi, sprawdzian z zadaniami*, czy też *okresowe korekty wykonanego przez studenta projektu, ocena odpowiedzi ustnych*, a formą i warunkiem zaliczenia jest np. *obecność na zajęciach (można tu podać w jakim procencie)*, *zdanie egzaminu (można tu podać warunki, kiedy egzamin uznaje się za zdany np. procent uzyskanych punktów)*, *wykonanie i obrona projektu* itp. Niedotrzymanie takiej konwencji widać w sylabusach przedmiotów (podano przykładowo):

- „Technologia informacyjna”, gdzie zawarto co prawda informację, że student powinien osiągnąć 50% punktów z dwóch zaliczeń, ale nie wiadomo czy chodzi o wykład czy ćwiczenia,
- „Ochrona własności intelektualnej”, gdzie nie ma w ogóle rubryki *Metody weryfikacji efektów kształcenia*,
- „Matematyka I” – metodą weryfikacji kształcenia nie może być *praca własna wykonywana na zajęciach*. Można mówić jedynie o ocenie tej pracy, ale jaka jest metoda tej oceny? Za warunki zaliczenia uznano zaliczenie pisemne i egzamin – jaką rolę zatem pełni zapisana w metodzie weryfikacji efektów kształcenia *Odpowiedź ustna przy tablicy*?
- Podobnie „fizyka” – metodą oceny nie powinna być *Postawa aktywna i zaangażowanie studenta w czasie ćwiczeń*, ale ocena tej aktywności,
- „Mechanika teoretyczna” – w metodach zapisano egzamin i zaliczenie, w warunkach zaliczenia - jedynie egzamin,

Ponadto w sylabusach:

- „Geodezja inżynierska” oraz „Zarządzanie i marketing w firmie budowlanej” nie przypisano metod weryfikacji do efektów modułowych,
- W niektórych sylabusach podano sposób weryfikacji nie wszystkich efektów modułowych, np. „Fizyka budowli” – podano sposób weryfikacji jedynie 8 spośród 16 efektów modułowych, „Konstrukcje drewniane” - 5 spośród 7, „Konstrukcje murowe i zespolone” - 5 spośród 8, „Trwałość i ochrona konstrukcji budowlanych” – 5 spośród 7, „Budownictwo terenów wiejskich” – 5 spośród 6,
- „Optymalizacja procesów budowlanych” i „Eksploatacja, remonty i modernizacja obiektów budowlanych”, „Metody statystyczne w inżynierii budowlanej” – numery efektów powtarzają się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i nie wiadomo, które metody kształcenia odnoszą się do których efektów,
- Formą zaliczenia praktyki dyplomowej nie może być *obrona pracy inżynierskiej*, bo do obrony dopuszcza się dopiero po zaliczeniu praktyki i po jeszcze jednym semestrze.
- Sylabusy praktyk oraz WF nie mają ponumerowanych efektów i konkretnym efektem nie przypisano metod weryfikacji,

ZO uznaje za konieczne przejrzanie i korektę wszystkich kart przedmiotów w wyżej wymienionym zakresie.

Po drugie - niejasne jest, w jaki sposób ustalana jest końcowa ocena przedmiotu. Jak oceny poszczególnych efektów wpływają na ocenę końcową przedmiotu? Czy jest to średnia arytmetyczna, czy średnia ważona (jeśli tak, to jakie są wagi?). Jedyne w sylabusie z przedmiotu „Metody obliczeniowe”, „Budownictwo monolityczne”, „Budownictwo wodne i melioracyjne” podano te wagi. Informacji o sposobie ustalania oceny końcowej nie ma też w regulaminie studiów.

Uwagi do procesu dyplomowania

Proces dyplomowania składa się z następujących etapów:

- wybór promotora (pierwszeństwo wyboru zależy od średniej z dotychczasowych studiów),
- wybór tematu spośród tematów zaproponowanych przez promotora, student może także sam zaproponować temat pracy,
- praktyka dyplomowa czterotygodniowa po semestrze VI i Pracownia inżynierska – praca własna na semestrze VII oraz dwa seminaria na semestrach VI i VII.

Celem praktyki dyplomowej według sylabusu ma być *zdobycie doświadczenia potrzebnego przy realizacji tematu pracy dyplomowej oraz wykonanie części praktycznej, projektowej, obliczeniowej pracy inżynierskiej*, a metodą weryfikacji osiągnięcia efektów są *postępy w tworzeniu pracy inżynierskiej i napisanie pracy inżynierskiej*. Praktyce tej przypisano 6 ECTS.

Celem Pracowni inżynierskiej jest *prowadzenie pracy badawczej i zaprezentowanie przygotowanej pracy – autoprezentacja* (gdzie i kiedy student będzie prezentował pracę, jeśli przedmiot ten nie ma żadnych godzin kontaktowych z prowadzącym?), a metodą weryfikacji osiągnięcia efektów jest *napisanie pracy inżynierskiej*. Pracowni tej przypisano 15 ECTS.

Równocześnie sama praca dyplomowa nie figuruje w programie studiów i nie przypisano jej punktów ECTS. Tymczasem praca dyplomowa powinna być wyspecyfikowana w programie studiów i to ona, zamiast pracowni inżynierskiej powinna mieć przydzielone punkty ECTS.

Wątpliwości ZO budzi także praktyka dyplomowa rozumiana w sposób opisany wyżej. Jest ona w rzeczywistości okresem pisania pracy dyplomowej (zbierania materiałów do pracy czy też wykonywania badań) i dlatego w takiej formie nie może mieć ona punktów ECTS przyznanych niezależnie od punktów ECTS pracy dyplomowej (praktyka ta winna być albo usunięta z programu studiów albo być drugą praktyką zawodową).

- napisanie pracy,
W regulaminie studiów (§31 p.5) napisano, że praca dyplomowa powinna odpowiadać wymogom pracy naukowej. Według ZO taki charakter winna mieć praca magisterska, natomiast praca inżynierska może mieć charakter projektu inżynierskiego.
- ocena pracy oraz promotora i recenzenta,
ocena przez promotora i recenzenta wykonywana jest na jednym druku (na druku nie ma informacji, czy student studiuje w trybie stacjonarnym, czy niestacjonarnym), przy czym: obaj oceniają pracę ogólnie formalnie; promotor nie ocenia pracy dyplomowej merytorycznie, a jedynie dyplomanta; pracę merytorycznie ocenia jedynie recenzent.

ZO uważa, że pracę dyplomową powinien merytorycznie oceniać również promotor.

Podczas analizy wybranych prac dyplomowych (Załącznik 4) członkowie ZO stwierdzili, że w większości przypadków ocena merytoryczna albo ogranicza się do opisu zawartości pracy, albo zawiera ogólnikowe stwierdzenia nienawiązujące

do treści pracy. Brak jest zatem rzeczywistej oceny merytorycznej. Ponadto studenci nie zapoznają się z uwagami zawartymi w recenzji przed obroną pracy.

- **egzamin dyplomowy:**

W regulaminie studiów podano, że zadawane są co najmniej 3 pytania (§32 p.7), a druk protokołu obejmuje: 1. Omówienie pracy (na drukach wpisywane jest w tym miejscu pytanie zadane przez recenzenta, nawiązujące do pracy), 2 i 3 – pytania z puli (zagadnienia znane są studentom).

ZO uważa, że na egzaminie dyplomowym przeprowadzanym zgodnie z ww. protokołem brakuje wyraźnie wyspecyfikowanej obrony pracy (odpowiedzi na różne pytania komisji dotyczące rozwiązań zastosowanych przez dyplomanta w pracy). Zatem według ZO prawidłowym rozwiązaniem byłoby albo: punkt 1. to prezentacja i obrona pracy, a 2 i 3 – to pytania z puli, albo: niezależnie oceniana prezentacja i obrona pracy, a potem pytania 1 – pytanie zadawane przez recenzenta, 2 i 3 – pytania z puli.

W protokole brakuje także informacji, czy dyplomant studiuje w trybie stacjonarnym czy niestacjonarnym.

Ostatecznie ZO stwierdza, że istnieje system oceny efektów kształcenia i weryfikacji zakładanych celów na różnych poziomach (poszczególnych przedmiotów, procesu dyplomowania oraz całego kształcenia). Wymaga on jednak korekty, a w szczególności:

- **korekty metod weryfikacji efektów kształcenia oraz formy i warunków zaliczenia w kartach przedmiotów;**
- **sprecyzowania sposobu ustalania oceny końcowej z przedmiotu,**
- **korekty procedury dyplomowania (praktyka dyplomowa nie może dublować pisania pracy dyplomowej; oceny merytorycznej powinien dokonywać nie tylko recenzent, ale także promotor; oceny merytoryczne powinny zawierać konkretne uwagi do pracy; student powinien znać ocenę i uwagi do pracy przed obroną; egzamin dyplomowy powinien zawierać wyraźny element obrony pracy).**

Bardzo duży odsiew nie jest spowodowany sposobem sformułowania efektów kształcenia ani niedoskonałością systemu oceniania, a jest wynikiem niewystarczającego przygotowania kandydatów i niemożność połączenia pracy zawodowej ze studiami.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

W Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży monitorowanie karier absolwentów należy do Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wspomaganego przez Uczelniane Biuro ds. Jakości Kształcenia wraz z Punktem Analiz i Przetwarzania Informacji. Zespół ten raz w roku przeprowadza ankiety absolwentów, przy czym nie ma tu systemu powtarzania ankiet np. po roku, trzech i sześciu od ukończenia studiów.

W Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży istnieje system monitorowania losów absolwentów, w tym absolwentów kierunku „budownictwo”, ale powinien być on udoskonalony .

Komentarz:

- *Ocena zgodności założonych kierunkowych i specjalnościowych oraz przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (wzorcowymi efektami kształcenia albo celami i efektami kształcenia wskazanymi*

w standardach kształcenia, w tym standardach kształcenia nauczycieli, określonych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego), a także z koncepcją rozwoju kierunku; Uwzględnić w p.2.1)

- *Ocena spójności kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia. W przypadku profilu praktycznego ocena obejmuje stopień uwzględnienia wymagań rynku pracy i organizacji zawodowych umożliwiających nabycie uprawnień do wykonywania zawodu oraz zakres wpływu absolwentów i przedstawicieli pracodawców w formułowaniu efektów kształcenia, a w odniesieniu do profilu ogólnoakademickiego wymagań formułowanych dla obszaru wiedzy³, z którego kierunku się wywodzi; Uwzględnić w p.2.1)*
- *Ocena możliwości osiągnięcia kierunkowych i przedmiotowych/modułowych efektów kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla modułów kształcenia (poszczególnych przedmiotów, grup przedmiotów) oraz praktyk zawodowych (o ile są przewidziane w programie studiów). Uwzględnić w p.2.1)*
- *Ocena dostępności opisu założonych efektów kształcenia (czy i w jaki sposób opis efektów kształcenia jest publikowany). Uwzględnić w p.2.2) oraz 2.3.)*
- *Ocena czy efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały i sprawdzalny. Uwzględnić w p.2.2) oraz 2.3.)*
- *Ocena czy jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia i możliwości weryfikacji zakładanych celów i czy system ten jest powszechnie dostępny, Ocena czy system obejmuje wszystkie kategorie efektów kształcenia (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) i przewiduje właściwe dla nich sposoby weryfikacji oraz umożliwia zmierzenie i ocenę efektów kształcenia na poszczególnych jego etapach ze szczególnym uwzględnieniem procesu dyplomowania, a także czy wymagania są wystandaryzowane. Ocena uwzględnia również przyczyny i skalę odsiewu oraz stopień dostępności informacji na temat stosowanego systemu oceny. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość ocena czy weryfikacja uzyskanych efektów kształcenia prowadzona jest na bieżąco tj. co najmniej z równą częstotliwością jak na studiach prowadzonych w uczelni w sposób tradycyjny i pozwala na ich porównanie z zakładanymi efektami kształcenia, oraz czy zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia dydaktyczne z przedmiotu są prowadzone w siedzibie uczelni . Uwzględnić w p.2.2) oraz 2.3.)*
- *Ocena monitorowania przez jednostkę karier absolwentów na rynku pracy oraz wykorzystania uzyskanych wyników w doskonaleniu jakości procesu kształcenia. procedur i mechanizmów umożliwiających badanie losów (karier) absolwentów oraz dostosowanie efektów kształcenia do oczekiwań absolwentów ocenianego kierunku studiów i otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym rynku pracy), a także stopnia zaangażowania (wpływu) przedstawicieli tych interesariuszy na kształtowanie struktury efektów kształcenia. Analiza efektywności działalności prowadzonej przez uczelnię/jednostkę w tym zakresie. Uwzględnić w p.2.4)*
- *W przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeśli poprzednio były sformułowane, lub efektów działań naprawczych, a także ocenić proces rozwoju kierunku. Uwzględnić w każdym podpunkcie czyli p.2.1,2.2,2.3,2.4.*

³ użyte określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, stopień i tytuł naukowy, działalność naukowo-badawcza, dorobek naukowy, oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki, dyscypliny artystyczne, stopień i tytuł w zakresie sztuki, oraz działalność artystyczną i dorobek artystyczny.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Podsumowanie oceny prac dyplomowych

Prace dyplomowe w większości spełniają wymagania stawiane pracom inżynierskim, choć w kilku przypadkach stwierdzono zbyt uproszczone traktowanie postawionego problemu i brak wyprowadzenia wniosków, kompleksowego podsumowania, czy porównania analizowanych wariantów.

Oceny promotorów są zbyt lakoniczne, często jednowyrazowe.

Oceny recenzentów są w większości prac albo tylko opisem zawartości pracy, albo napisane są ogólnikowo, bez wnikania w treść (pasowałyby do każdej innej pracy). W większości nie ma oceny merytorycznej i uwag oraz uzasadnienia oceny.

Podsumowanie oceny prac przejściowych

Oceniane, wybrane losowo, prace kontrolne, sprawdziany, egzaminy nie budzą zastrzeżeń pod względem zakresu, sposobu przeprowadzenia i sposobu oceniania.

Analiza prac projektowych pozwoliła stwierdzić, że stopień trudności wielu tematów jest zbyt ambitny jak na studia I stopnia (po ukończeniu studiów I stopnia absolwenci mając jedynie ograniczone uprawnienia do projektowania, nie będą mogli wykonywać takich projektów). Lepiej ograniczyć liczbę i stopień trudności projektów, a mieć pewność, że prace są samodzielne i wykonane ze zrozumieniem. Planując tematy prac należałoby także:

- unikać wymagania samych obliczeń, bez rysunków (dla osób z uprawnieniami wykonawczymi rysunki np. układ zbrojenia są nawet ważniejsze niż obliczenia),
- unikać powtarzania tematów czy zagadnień na różnych przedmiotach (np. strop żelbetowy na „Konstrukcjach betonowych”, „Podstawach budownictwa przemysłowego” i „Trwałości i ochronie konstrukcji budowlanych”),
- stosować aktualne normy, szczególnie przy zestawianiu obciążeń,

Pozytywnie ocenia się też instrukcje do ćwiczeń laboratoryjnych – z Fizyki, Wytrzymałości materiałów, Hydrauliki i hydrologii, Materiałów budowlanych, Budownictwa komunikacyjnego, Chemii, Geologii inżynierskiej, Mechaniki gruntów, Technologii betonu, instalacje.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Analiza zakładanych efektów kształcenia i matrycy efektów kształcenia pozwala stwierdzić, że wymogi KRK są spełnione. Efekty kształcenia spełniają wymagania dla nauk technicznych. Brakuje jednak ich porównania do wymaganych kompetencji inżynierskich. ZO uznaje za zasadne sformułowanie sylwetki absolwenta. Efekty modułowe zostały odniesione do efektów kierunkowych. Należy jednak wykonać korektę niektórych kart przedmiotów tak, aby wszystkie efekty kierunkowe zostały osiągnięte faktycznie, a także sformułować sylabus pracy dyplomowej. Dostępność informacji dotyczących efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych przedmiotów jest pełna.
- 2) Efekty kształcenia sformułowane są jasno i zrozumiale. Efekty kierunkowe i modułowe są sprawdzalne. Studenci nie są w pełni zapoznani z nowym językiem efektów kształcenia, jednakże doskonale wiedzą czego się uczą i będą uczyć na poszczególnych przedmiotach. Bardzo duży odsiew nie jest spowodowany sposobem sformułowania efektów kształcenia.
- 3) Istnieje system oceny efektów kształcenia i weryfikacji zakładanych celów na różnych poziomach (poszczególnych przedmiotów, procesu dyplomowania

oraz całego kształcenia). Bardzo duży odstęp nie jest spowodowany niedoskonałością systemu oceniania. System oceniania wymaga jednak korekty. Winna to być w szczególności:

- korekta metod weryfikacji efektów kształcenia oraz formy i warunków zaliczenia w kartach przedmiotów;
- sprecyzowanie sposobu ustalania oceny końcowej z przedmiotu,
- korekta procedury dyplomowania (praktyka dyplomowa nie może dublować pisania pracy dyplomowej; oceny merytorycznej powinien dokonywać nie tylko recenzent, ale także promotor; oceny merytoryczne powinny zawierać konkretne uwagi do pracy; student powinien znać ocenę pracy przed obroną; egzamin dyplomowy powinien zawierać wyraźny element obrony pracy).

System weryfikacji efektów kształcenia działa poprawnie i jest przejrzysty dla studentów.

- 4) Istnieje system monitorowania losów absolwentów, w tym absolwentów kierunku „budownictwo”, ale powinien być on udoskonalony .

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Punktacja ECTS założona w programie studiów jest zgodna z przepisami – założono po 30 punktów na semestrach I-VI studiów i 31 punktów w semestrze VII. Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje siedem semestrów i zakłada uzyskanie 211 punktów ECTS. Przyjmując, że jeden punkt ECTS odpowiada 25 godzinom, uzyskuje się 5275 godzin. W przypadku studiów stacjonarnych, co najmniej, połowa z nich, tzn. 2637 powinna być godzinami bezpośredniego kontaktu z nauczycielem (zajęcia + konsultacje). W programie przewidziano 2935 godzin (I sem. – 395 + 70 godz., II sem. – 390 + 70 godz., III sem. – 390 + 70 godz., IV sem. – 355 + 50 godz., V sem. – 395 + 85 godz., VI sem. – 350 + 50 godz., VII sem. – 230 + 35 godz), a więc liczba godzin bezpośredniego kontaktu jest wystarczająca.

W programie studiów obok wykładów i ćwiczeń przewidziano laboratoria i ćwiczenia projektowe, co pozwala na praktyczne poznanie i pozyskanie umiejętności związanych z zawodem inżyniera budowlanego. Jako pozytyw odnotować trzeba przygotowanie i stosowanie instrukcji do ćwiczeń laboratoryjnych.

Pozyskaniu umiejętności sprzyjają także praktyki. Pierwszą z nich jest czterotygodniowa praktyka zawodowa odbywana w przedsiębiorstwie. Student może sam wyszukać miejsce praktyki (w szczególności może to być jego macierzysty zakład pracy, jeśli student pracuje już w firmie budowlanej), może też skorzystać z oferty zakładów pracy, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia o przyjmowaniu studentów na praktyki. Istnieje kilkanaście takich umów, co świadczy o trosce Uczelni o praktyczną stronę kształcenia. Praktyki odbywają się po zakończeniu IV semestru. Po wybraniu zakładu pracy zawierana jest umowa między Uczelnią a zakładem pracy, pracodawca deklaruje ponadto pisemnie, do jakiej pracy student będzie dopuszczony. Na tej podstawie student sporządza plan praktyki. Zaliczenie praktyki odbywa się na podstawie sprawozdania z praktyki (opis firmy, karta tygodniowa, sprawozdanie podpisane przez pracodawcę).

Druga praktyka – zwana dyplomową, odbywa się po VI semestrze. Jej założenia budzą wątpliwości ZO, opisane już w p.2.3. Praktyka ta jest w rzeczywistości okresem pisania pracy dyplomowej (zbierania materiałów do pracy czy też wykonywania badań), dlatego w takiej formie nie może mieć ona punktów ECTS przyznanych niezależnie od punktów

ECTS pracy dyplomowej (praktyka ta winna być albo usunięta z programu studiów albo powinna zmienić charakter na drugą praktykę zawodową).

Sekwencja przedmiotów jest w większości prawidłowa. Poprawy wymaga sekwencja następujących przedmiotów: „Ekonomika budownictwa” powinna być wcześniej niż „Organizacja i sterowanie produkcją budowlaną”. Najprościej byłoby zamienić miejsca w programie tych dwóch przedmiotów.

Przedmioty wybieralne (w tym język obcy, seminarium i pracownia dyplomowa) na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych stanowią 29,4% (62 ECTS) (sem.I - 6, sem. II – 4, sem. III – 2, sem.IV – 2, sem.V – 3, sem.VI – 15, sem. VII- 30). Można uznać, że zajęcia z przedmiotów wybieralnych stanowią odpowiednią część całego programu (wymagane 30% ECTS).

Analiza sylabusów oraz prac przejściowych pozwoliła na sformułowanie następujących uwag do programu nauczania:

- Doceniając troskę tworzących program o jak największą liczbę godzin zajęć praktycznych, zdaniem ZO w niektórych przedmiotach przewidziano zdecydowanie za mało godzin wykładu. Dotyczy to. np. „Fundamentowania” (na studiach stacjonarnych 15 godzin, w wyniku czego, np. fundamenty palowe omawiane są jedynie na 1 godzinie), czy „Konstrukcji betonowych II” (na obliczanie, projektowanie i zbrojenie płyt, układów płytowo-słupowych, stropów, ścian oporowych, ram, fundamentów przewidziano jedynie 5 godzin). Podobnie we wszystkich przedmiotach do wyboru z semestru VI i VII występuje jedynie 10 godzin wykładu. To pozwala zaledwie na hasłowe odniesienie się wykładowcy do przewidzianych sylabusem zagadnień (np. przedmiot „Konstrukcje murowe i zespolone”). W tychże przedmiotach do wyboru przewidziano za to po 35 godzin ćwiczeń projektowych. Skutkuje to bardzo szerokim zakresem projektu, który jest często dwudzielny (np. w „Podstawach budownictwa przemysłowego” studenci wykonują i opis technologii zakładu produkcyjnego i obliczenia elementu konstrukcyjnego), a także powtarzaniem pewnych elementów projektu w kilku przedmiotach (opisane to będzie dalej).
- Program jest bardzo ambitny, ale przez to występują w nim treści, których stopień trudności przekracza poziom studiów I stopnia. Pamiętać trzeba, że absolwenci studiów I stopnia zdobywać mogą uprawnienia do projektowania jedynie w zakresie ograniczonym (proste konstrukcje), a większość absolwentów znajdzie zatrudnienie w wykonawstwie budowlanym, nadzorze, przy produkcji lub dystrybucji wyrobów budowlanych. Dlatego w programie powinno być miejsce na poznanie wielu zagadnień, z którymi absolwenci spotkać się mogą w praktyce. Poznanie to powinno odbyć się przez wykłady (np. budownictwo ekologiczne czy zeroenergetyczne) i ćwiczenia praktyczne (np. ocena stanu budynków dla potrzeb przeglądów okresowych, dobór środków ochronnych konstrukcji przed korozją i pożarem), choćby kosztem projektów, a szczególności obliczeń wykraczających poza poziom studiów I stopnia. Takimi projektami wykraczającymi poza poziom studiów I stopnia są, np.
 - Projekt belki podsuwnicowej czy suwnicy w ramach przedmiotu „Podstawy budownictwa przemysłowego (obciążenia dynamiczne, skręcanie),
 - Projekt zbiornika, zwłaszcza cylindrycznego (obliczanie zaburzeń stanu błonowego oraz zachowanie warunków szczelności według EC2-3),
 - Projekt stropu zespolonego stalowo-betonowego (redystrybucja sił, przekazywanie sił w strefach kontaktu betonu i stali),
- Uwagi do konkretnych przedmiotów:
 - „Technologia betonu” – studenci nie wykonują badania konsystencji mieszanki betonowej ani wytrzymałości betonu, choć beton projektują,
 - „Konstrukcje betonowe” – nie ma żadnych treści wykładowych dotyczących konstrukcji sprężonych,

- „Konstrukcje murowe i zespolone” – jest to połączenie w jeden przedmiot, przy bardzo małej liczbie godzin wykładowych, bardzo różnych konstrukcji; przy czym konstrukcje zespolone wykraczają poza poziom I stopnia studiów. Zdaniem eksperta, studentom I stopnia o wiele bardziej potrzebne są informacje na temat konstrukcji murowych i, jeśli ten przedmiot miałby pozostać „dwuskładnikowy”, to trzeba byłoby przenieść środek ciężkości na konstrukcje murowe i projekt wykonywać właśnie z konstrukcji murowych,
- „Technologia produkcji wyrobów budowlanych” (czy wykłady prowadzi, jak podano w sylabusie - inżynier?) . Tematyka wykładów obejmuje jedynie beton komórkowy, wyroby silikatowe i ceramikę. Brakuje natomiast : opisów procesów technologicznych betonowni, zbrojarni, wytwórni prefabrykatów żelbetowych i sprężonych. Na ćwiczeniach wykonuje się badania gęstości i rozdrobnienia kruszyw, co powinno być ujęte w programie „Materiałów budowlanych” lub „Technologii betonu”
- „Eksploracja, remonty i modernizacja obiektów” - treści programowe, efekty i literatura w sylabusie – dotyczą zupełnie innego zagadnienia - inżynierii przedsięwzięć budowlanych. Jako cel zapisano zapoznanie się z przyczynami awarii i katastrof , a tu raczej powinny być zagadnienia eksploatacyjne, w tym zasady i sposoby okresowych kontroli budynku,
- „Trwałość i ochrona konstrukcji budowlanych” – powinny być tu omawiane czynniki agresywne oraz metody i systemy ochronne np. powłoki, tymczasem na wykładach przewidziano szacowanie niezawodności (zagadnienie zdecydowanie zbyt trudne), a w ramach zajęć projektowych – projekt wzmocnienia (raczej wykracza poza poziom studiów). Uwagi do konkretnych rozwiązań zawarto w analizie prac przejściowych – załącznik 4),
- „Budownictwo wiejskie” – brakuje treści dotyczących budynków inwentarskich (technologia, zagrożenie pożarowe i korozyjne).
- Wykładane treści oraz tematy projektów powtarzają się:
 - W projekcie „Podstawy budownictwa przemysłowego” wykonuje się projekt stropu, co prawda na obciążenia przemysłowe, ale jest to klasyczny strop płytowo-żebrowy (jak na „Konstrukcjach betonowych”) lub gęstożebrowy (jak na „Budownictwie ogólnym”)
 - W projekcie z „Budownictwa monolitycznego” wykonuje się projekt podciagu – był już w projekcie z „Konstrukcji betonowych”
 - W wykładach „Budownictwa monolitycznego” omawia się płyty (są też w „Konstrukcjach betonowych”), hale przemysłowe (są też w „Podstawach budownictwa przemysłowego”),
 - W wykładach „Budowli inżynierskich i przemysłowych” są budowle hydrotechniczne, należące raczej do „Budownictwa wodnego i melioracyjnego”,
 - Projekty wzmocnień w ramach przedmiotu „Trwałość i ochrona konstrukcji budowlanych” dotyczą elementów obliczanych w ramach innych przedmiotów np. student projektuje nowy strop płytowo-żebrowy (taki jak na „Konstrukcjach betonowych”),
- Brakuje w programie przedmiotów związanych z nowoczesnymi materiałami budowlanymi, z budownictwem ekologicznym, budownictwem zeroenergetycznym, odnawialnymi źródłami energii.

Po analizie formalnej sylabusów zaleca się także ich przejrzanie i korektę ze względu na: aktualność literatury (np. „Technologia produkcji wyrobów budowlanych”, „Budowle inżynierskie i przemysłowe”) i konieczność podania w pozycjach literaturowych także norm (np. „Konstrukcje betonowe”, „Konstrukcje metalowe”), brak podziału treści na godziny wykładowe (np. „Budownictwo monolityczne”, „Budownictwo wodne i melioracyjne”,

„Kierowanie procesem inwestycyjnym”), powtarzanie treści (syllabus dla „Konstrukcji betonowych I” i „Konstrukcji betonowych II” jest taki sam).

Uwagi do wybranych losowo prac przejściowych zamieszczono w Załączniku 4

Organizacja procesu kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku od godz. 8.15 do, maksymalnie, 19.15. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele, przy czym w każdym semestrze jest 14 zjazdów.

Studenci kierunku budownictwo na WSA mają duże możliwości indywidualizacji swojej ścieżki kształcenia. Uczelnia oferuje im kilkanaście przedmiotów, poza obowiązkową ścieżką, z których mogą wybierać. Również procedury Indywidualnego Toku Studiów oraz Indywidualnego Trybu Studiów są przejrzyste i ogólnodostępne.

Zastrzeżenia ZO budzi fakt, że System punktów ECTS, funkcjonujący w praktyce nie ma swego odzwierciedlenia w regulaminie studiów. W § 12 p. 2 zapisano, że „...warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie zaliczeń wszystkich przedmiotów i praktyk oraz złożenie egzaminów przewidzianych w planie studiów...”. Nie ma natomiast regulacji dotyczących warunku rejestracji na kolejny semestr w odniesieniu do uzyskanej liczby punktów ECTS (jak jest zatem praktycznie realizowana elastyczność studiowania i możliwość tzw. braków?).

Organizacja procesu kształcenia, zdaniem studentów kierunku „budownictwo”, jest bardzo dobra. Harmonogramy zjazdów są dostępne na początku semestru, a następnie nie są zmieniane

w trakcie. Informacje dotyczące ewentualnych zmian docierają do studentów szybko i bezpośrednio. Studenci bardzo chwalą sobie możliwości Wirtualnej Uczelni, która pozwala im załatwić wiele spraw bez konieczności pojawienia się na Uczelni poza czasem zajęć. Uczelnia dostosowała godziny pracy dziekanatu oraz kasy uczelnianej do potrzeb studentów. Osoby obsługujące dziekanat i kasę, zdaniem studentów, są kompetentne oraz przyjazne studentom.

Większość studentów obecnych na spotkaniu, studiuje w trybie niestacjonarnym. Niemalże wszyscy z nich pracują w zawodzie, w związku z tym większość praktyk jest zaliczana na podstawie świadectwa pracy przedstawianego przez studentów. Studenci dzienni, nie pracujący w branży są wspierani przez Uczelnię podczas poszukiwania praktyk. Uczelnia ma podpisanych kilkanaście porozumień o organizację praktyk z firmami z regionu łomżyńskiego.

Realizowany program kształcenia przewiduje prawidłową liczbę punktów ECTS i godzin bezpośredniego kontaktu z wykładowcą na studiach stacjonarnych. Przedmioty do wyboru stanowią odpowiednią część programu. Program studiów zawiera odpowiednią liczbę godzin zajęć praktycznych (ćwiczeń, projektów i laboratoriów). Praktyki zawodowe zostały zaplanowane i zaliczane są prawidłowo. Jednak, zdaniem ZO, praktyce dyplomowej w obecnym kształcie nie można przypisać punktów ECTS..

Program studiów zawiera treści wykraczające stopniem trudności poza poziom I stopnia studiów. Występują też, z jednej strony - braki pewnych przedmiotów, z drugiej - powtórzenia treści na różnych przedmiotach.

ZO zaleca, aby dla osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, przeprowadzić korektę programu i treści poszczególnych przedmiotów zgodnie z uwagami zawartymi powyżej.

Uczelnia umożliwia studentom zindywidualizowanie ścieżki kształcenia. System zaliczenia praktyk jest przejrzysty i dość dobrze weryfikuje jakość praktyki. Organizacja procesu kształcenia nie podlega zastrzeżeniom. Zdaniem ZO należy jednak dokonać korekty regulaminu studiów tak, aby były tu informacje o systemie ECTS i warunkach rejestracji na następny semestr.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Analizując efekty modułowe, formy zajęć i metody dydaktyczne zebrane w sylabusach można uznać, że tworzą one spójną całość. Korekty, opisanej w p.3.1, wymagają treści programowe,

Efekty modułowe i efekty kierunkowe są spójne.

Efekty kształcenia dla praktyk studenckich mogą być osiągnięte, bowiem ich program, wymiar oraz termin realizacji są prawidłowe, a Uczelnia pomaga studentom w znalezieniu miejsca praktyki.

Komentarz:

- *Ocena czy realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. W przypadku kształcenia nauczycieli oraz kierunków, dla których określone zostały standardy kształcenia – również ocena spełnienia wymagań odpowiednich standardów; uwzględnić w 3.1.*
- *Ocena czy zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne tworzą spójną całość; uwzględnić w 3.2.*
- *Ocena czasu trwania kształcenia, prawidłowości doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia w celu osiągnięcia efektów kształcenia określonych dla każdego przedmiotu/modułu, w tym modułu przedmiotów do wyboru, danego poziomu kwalifikacji. W przypadku wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość ocena czy kształcenie, którego celem jest zdobycie umiejętności praktycznych, odbywa się w warunkach rzeczywistych, z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów; uwzględnić w 3.1.*
- *ocena zgodności przyjętej punktacji ECTS z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie, w przypadku kształcenia nauczycieli i kierunków, dla których ustalono standardy kształcenia – również zgodności z odpowiednimi standardami; uwzględnić w 3.1.*
- *Ocena prawidłowości sekwencji przedmiotów i modułów określonej w planie i programie studiów; uwzględnić w 3.1.*
- *Ocena spójności programu i wymiaru praktyk studenckich, terminu ich realizacji oraz doboru miejsc, w których się odbywają, z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk. Ocena czy system kontroli i zaliczania praktyk uwzględnia możliwość nabycia przez studenta umiejętności praktycznych; uwzględnić w 3.1. oraz w 3.2.*
- *Ocena organizacji procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form kształcenia przewidzianych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów w kontekście możliwości osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Prawidłowość organizacji kształcenia w ZOD, jeżeli taki ośrodek funkcjonuje w ramach jednostki. Ocena prawidłowości doboru form realizacji zajęć dydaktycznych z przedmiotów tworzących moduł praktyczny (zajęcia praktyczne, w tym w środowisku pracy) do założonych efektów kształcenia; uwzględnić w 3.1.*
- *Ocena możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych, studentów niepełnosprawnych; uwzględnić w 3.1.*
- *w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany i ich efekty, odnieść się do stopnia realizacji sformułowanych poprzednio zaleceń, lub efektów działań naprawczych,*

a także ocenić proces zmian programu studiów w aspekcie rozwoju kierunku. uwzględnić w 3.1. oraz 3.2.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Realizowany program kształcenia przewiduje prawidłową liczbę punktów ECTS i godzin bezpośredniego kontaktu z wykładowcą na studiach stacjonarnych. Przedmioty do wyboru stanowią odpowiednią część programu. Program studiów zawiera odpowiednią liczbę godzin zajęć praktycznych (ćwiczeń, projektów i laboratoriów). Praktyki zawodowe zostały zaplanowane i zaliczane są prawidłowo. Jednak, zdaniem ZO, praktyce dyplomowej w obecnym kształcie nie można przypisać punktów ECTS. Program studiów zawiera treści wykraczające stopniem trudności poza poziom I stopnia studiów. Występują też, z jednej strony - braki pewnych przedmiotów, z drugiej - powtórzenia treści na różnych przedmiotach. ZO zaleca, aby dla osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskania zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, przeprowadzić korektę programu i treści poszczególnych przedmiotów zgodnie z uwagami zawartymi powyżej.

Uczelnia umożliwia studentom zindywidualizowanie ścieżki kształcenia. System zaliczenia praktyk jest przejrzysty i dość dobrze weryfikuje jakość praktyki. Organizacja procesu kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Zdaniem ZO należy jednak dokonać korekty regulaminu studiów tak, aby były tu informacje o systemie ECTS i warunkach rejestracji na następny semestr.

- 2) Efekty modułowe i efekty kierunkowe są spójne. Formy zajęć i metody dydaktyczne zebrane w sylabusach tworzą spójną całość. Korekty wymagają treści programowe.

Efekty kształcenia dla praktyk studenckich mogą być osiągnięte, bowiem ich program, wymiar oraz termin realizacji są prawidłowe, a Uczelnia pomaga studentom w znalezieniu miejsca praktyki.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Liczbę, strukturę i kwalifikacje kadry przedstawia tabela 4.1. Uzupełniające informacje – szersze – znajdują się w załączniku 5 cz. I i cz. II.

Tabela 4.1. Struktura i kwalifikacje kadry na ocenianym kierunku

Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia													
Tytuł lub stopień naukowy	Z tego reprezentujących												
	ogółem	Obszar nauk technicznych			Obszar nauk społecznych			Obszar nauk rolniczych		Obszar Nauk o Kulturze Fizycznej	Obszar Nauk Humanistycznych	Obszar Nauk Ścisłych	
		Nauki techniczne			Nauki Społeczno-ekonomiczne			Nauki rolnicze		Nauki o kulturze fizycznej	Nauki humanistyczne	Nauki fizyczne, matematyczne, chemiczne	
		Bu-	me-	geo-	soc	pe-	eko-	Ro-	zoo-		języko-	fizyka	mate-

albo tytuł zawo- dowy		dow nic- two	cha- nika	dez- ja i kar- tog- rafia	jo- lp- gia	da- gogi -ka	no- mia	Ini- ctw o	tech- -nika		znaw- stwo		maty- ka
Prof.	2	2 (1)											
Dr hab.	4	3 (3)			1								
dr	21	10 (5)	1	1		1	1	3	1			3	1
mgr	26	14			4			1		1	2	4	

() w nawiasie osoby zaliczone do minimum kadrowego

Na ocenianym kierunku zajęcia dydaktyczne prowadzi 53 nauczycieli akademickich, w tym zgłoszonych do minimum kadrowego 9 (1 z tytułem naukowym profesora, 3 ze stopniem naukowym dr hab. i 5 ze stopniem naukowym doktora).

Na podstawie przedstawionych przez Wnioskodawcę dokumentów dotyczących nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, przeglądu wykazu i treści przedmiotów prowadzonych przez poszczególnych, reprezentujących minimum kadrowe i pozostałych, nauczycieli akademickich Zespół Oceniający stwierdza, że zajęcia we wszystkich przypadkach obsadzone są prawidłowo; zgodnie z kompetencjami naukowymi i zawodowymi osób prowadzących, w tym z reprezentowanymi przez nie specjalnościami naukowymi oraz charakterem dorobku naukowego i technicznego, a także zgodnie ze spodziewanymi efektami kształcenia określonymi dla poszczególnych przedmiotów. Przegląd dziedzin, dyscyplin i specjalności naukowych reprezentowanych przez nauczycieli akademickich pozwala na stwierdzenie, że struktura kwalifikacji jest wystarczająca do prowadzenia zajęć na ocenianym kierunku.

Połowa nauczycieli akademickich nie posiada stopni naukowych. Część z nich, tj. 12 osób prowadzi przedmioty z grupy podstawowych i humanistyczno-społecznych. 14 osób z tytułem magistra (jedna osoba z tytułem inż.), to osoby z dużym doświadczeniem i uprawnieniami zawodowymi w budownictwie, zajmujący wysokie stanowiska zawodowe w organizacjach gospodarczych, dobrze przygotowani do kształcenia na poziomie studiów inżynierskich. Wszystkie osoby, które nie stanowią minimum kadrowego zatrudnione są na kontraktach.

Zespół Oceniający stwierdza, m.in. na podstawie danych z załącznika 5 Raportu, że struktura kwalifikacji i liczba osób kadry dydaktycznej kierunku „budownictwo” w pełni umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów

Na ocenianym kierunku zgłoszono do minimum kadrowego 9 nauczycieli akademickich. . Jednego z tytułem naukowym profesora , trzech ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i pięciu ze stopniem naukowym doktora nauk.

Na podstawie analizy dorobku naukowego i technicznego (patrz szczegóły w Zał. nr 5), można stwierdzić, że wszystkie osoby zaproponowane do minimum reprezentują dyscyplinę budownictwo. Można więc stwierdzić, że pod względem merytorycznym (biorąc pod uwagę obszar wiedzy i dyscyplinę reprezentowaną przez zgłoszonych

do minimum nauczycieli akademickich) spełniają wymogi Ustawy. Zaliczając jednego z samodzielnych nauczycieli akademickich do liczby osób z grupy ze stopniem naukowym doktora, wymóg liczbowy minimum kadrowego jest także spełniony. Wszyscy zgłoszeni do minimum kadrowego nauczyciele akademicy posiadają dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadający obszarowi kształcenia (nauki techniczne) w zakresie dyscypliny (budownictwo), do której odnoszą się efekty kształcenia ocenianego kierunku. Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki § 14 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj.: „Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi, co najmniej, trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz, co najmniej, sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora” oraz § 13 pkt. 1, tj.: „Do minimum kadrowego, o którym mowa w § 14, są wliczani nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów” a także § 13 pkt. 2, tj.: „Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze, co najmniej, 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i, co najmniej, 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra. Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, że wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Liczba studentów ocenianego kierunku wynosi 254 (w tym: 62 na studiach stacjonarnych i 192 na studiach niestacjonarnych). **Stosunek liczby studentów kierunku do liczby nauczycieli akademickich** stanowiących minimum kadrowe spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) i **wynosi 28 czyli znacznie poniżej dopuszczalnej granicy 60.**

Skład minimum kadrowego można uznać za stabilny.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą

Jednostka prowadzi politykę kadrową wspomagającą rozwój kadry. Są to takie działania jak: finansowa pomoc w uczestnictwie w konferencjach i seminariach naukowych – opłaty, pokrycie kosztów przewodów doktorskich i habilitacyjnych, udzielanie tzw. grantów rektorskich na badania naukowe, za publikacje z afiliacją Uczelni autor uzyskuje obniżenie pensum o 5 h, a także wspieranie starań pracowników w rozwoju kompetencji naukowo-dydaktycznych realizowanych poprzez wyjazdy do uczelni zagranicznych, utrzymanie odpowiedniej struktury zatrudnienia (liczby studentów do liczby pracowników naukowo-dydaktycznych). Uczelnia wspiera rozwój kadry naukowo- dydaktycznej także poprzez organizowanie laboratoriów i wyposażanie ich w odpowiednią aparaturę do prowadzenia zarówno dydaktyki, jak i badań naukowych.

Dobór kadry odbywa się według wysokich wymagań w zakresie kwalifikacji potrzebnych specjalistów – odbywają się rozmowy kwalifikacyjne. Kompetencje nauczycieli

akademickich poddawane są ocenie (hospitacje, ankiety, ocena okresowa), co wpływa na samodoskonalenie/aktywizowanie się kadry i podnoszenie jakości kształcenia.

Polityka kadrowa jest spójna z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów, z celami zawartymi w strategii Uczelni i strategii Wydziału. Jednym z nich, tj. celów kształcenia na ocenianym kierunku, jest dbałość o zdobywanie umiejętności praktycznych. Zapewnia to m.in. zatrudnianie wysokiej klasy nauczycieli akademickich, jak również doświadczonych zawodowo w praktyce budowlanej, inżynierów budownictwa.

Oceniana Jednostka prowadzi współpracę międzynarodową, w zakresie wymiany naukowo-technicznej, współpracy wydawniczej, wymiany kadry i studentów. Instytucje i kraje partnerskie to:

- ☐ Berufsakademie Sachsen, Staatliche Studienakademie Glachau Niemcy,
- ☐ Białoruska Państwowa Akademia w Gorkach, Białoruś,
- ☐ Melitopolski Instytut Ekologii i Socjalnych Technologii, Ukraina,
- ☐ Białoruski Państwowy Uniwersytet Agrotechniczny w Mińsku, Białoruś,
- ☐ VIA University College, School of Technology and Business, Horsens, Dania.

W latach 2008-2013 w wyjazdach uczestniczyło 75 studentów ze strony uczelni zagranicznych mających w programie tzw. wykłady otwarte.

Współpraca międzynarodowa i z uczelniami w kraju wymaga rozwijania, zwłaszcza w zakresie większej wymiany kadry, studentów, np. w programach typu Erasmus, oraz prowadzenia i uczestniczenia w naukowych programach międzynarodowych.

W dniu 22 grudnia 2013 r. odbyło się spotkanie nauczycieli akademickich wizytowanego kierunku z Zespołem Oceniającym. W zebraniu uczestniczyło ponad 16 osób, głównie nauczycieli akademickich, nauczających zarówno przedmiotów kierunkowych i specjalizacyjnych, jak i podstawowych oraz z grupy HES

Otwierając zebranie, Przewodniczący Zespołu Oceniającego przedstawił skład Zespołu, przypomniał uczestnikom zebrania ogólną charakterystykę działalności i zadań PKA oraz ogólne zasady przebiegu wizytacji akredytacyjnej. Naszkicował również wstępne wrażenia i oceny Zespołu Oceniającego wynikające z lektury Raportu Samooceny, przeprowadzonych hospitacji zajęć oraz ze spotkania ze studentami kierunku. W następnej kolejności eksperci Zespołu Oceniającego zapoznawali się z opiniami pracowników na temat problematyki obejmującej dydaktykę, badania naukowe i organizację procesu kształcenia. Członkowie ZO podzielili się też swoimi wstępnymi refleksjami wynikającymi z zapisów Raportu Samooceny, przeprowadzonych już hospitacji wybranych zajęć dydaktycznych i przeglądu prac dyplomowych.

W trakcie dyskusji poruszono następujące ważniejsze zagadnienia:

- udział nauczycieli akademickich w opracowywaniu programów kształcenia (aktywny – przeniesienie wzorców kształcenia z macierzystych uczelni pracowników – większość kadry samodzielnej i doktorów pracuje w Jednostce na drugim etapie),
- pochodzenie i jakość kandydatów na studia (głównie młodzież z dużych gospodarstw rolnych i pracująca w rolnictwie),
- przyczyny dużego „odsiewu” studentów, tj. trudności w godzeniu nauki z pracą .
- realizacja praktyk inżynierskich na I poziomie studiów. Nie ma problemu ze znalezieniem miejsc na praktyki.
- wymiana międzynarodowa. Niski poziom wymiany studentów i nauczycieli w ramach programu Socrates i Erasmus jest wynikiem braku umów i braku zainteresowania ze strony studentów.
- współpraca z interesariuszami zewnętrznymi.
- warunki pracy dydaktycznej bardzo dobrze ocenione przez pracowników (dobra baza laboratoryjna, w którą uczelnia inwestuje, grupy studenckie właściwe (nie za duże), władze finansują wyjazdy studentów na duże ciekawe budowle,

- pomoc uczelni w rozwoju naukowym pracowników (finansowa i organizacyjna), dobra współpraca z przemysłem, wspólna organizacja konferencji (jedna z nich na temat BIOZ)
- osobowość studentów oceniana przez nauczycieli akademickich . Jeden z nauczycieli akademickich – socjolog – określił studentów jako Europejczyków otwartych, twórczych w każdego rodzaju projekcie, posiadających motywację, o dużym potencjale rozwojowym,
- perspektywy rozwoju kierunku- wypowiedzi optymistyczne.

Zespół Oceniający dobrze ocenia stosunki ludzkie w układzie władze, nauczyciele akademicy, studenci, pracownicy inni. Władze inwestują w rozwój Uczelni. Wygląd obiektów Uczelni, zewnątrz i wewnątrz sprawia pozytywne odczucia. Spotkanie trwało około 1h.

Załącznik nr 5.

Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe.

Cz. I. minimum kadrowe.

Cz. II. pozostali nauczyciele akademicy.

Komentarz:

- *Ocena czy liczba pracowników naukowo – dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwią osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji danego programu ocena czy dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia, oraz czy na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów. Jednoznaczna ocena spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;*
- *ocena stabilności minimum kadrowego (częstotliwości zmian jego składu);*
- *ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji między liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów ocenianego kierunku studiów;*
- *ocena prawidłowości obsady zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów: ocena zgodności obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich (w przypadku profilu praktycznego - ich doświadczenia zawodowego), ze szczegółowymi efektami kształcenia dla poszczególnych przedmiotów/modułów. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość: ocena przygotowania nauczycieli akademickich do realizacji zajęć dydaktycznych w tej formie;*
- *Ogólna ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych (Załącznik nr 6 - Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena;)*
- *Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:*
 - *procedur i kryteriów doboru oraz weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, ich przejrzystości i upowszechnienia;*
 - *systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlupy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności;*

- opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia w kontekście misji i strategii;
- w przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Załącznik nr 6. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Hospitacje przeprowadzone w dniach 21 i 22 grudnia 2013 r., łącznie 7 zajęć, obejmowały wykłady, ćwiczenia i laboratoria. Wszystkie hospitowane zajęcia odbywały się zgodnie z rozkładem. Obecność studentów była dobra. Wykłady realizowane są w formie prezentacji komputerowych komentowanych przez wykładowców. Prezentacje przygotowane były starannie. Nauczyciele hospitowani byli bardzo dobrze merytorycznie przygotowani do zajęć. Opracowywane są i udostępniane studentom niezbędne pomoce dydaktyczne. Jednoznaczne zasady zaliczeń są podane do wiadomości studentów. Zajęcia odbywają się w dobrze wyposażonych i utrzymanych salach.

Szczegółowe omówienie wizytowanych zajęć przedstawiono w Załączniku nr 6.

Jednostka nie prowadzi zajęć na odległość (e-learningu).

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego program. Obsada zajęć zapewnia osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia.
- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów. Spełnione są wymagania ustawowe zatrudnienia nauczycieli akademickich.
- 3) Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji, stara się zapewniać pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego. Jednostka współpracuje z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą, lecz w małym zakresie. Konieczne jest zintensyfikowanie działań w celu zwiększenia tej współpracy i jej dywersyfikacji.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniającą potrzeby osób niepełnosprawnych. ekspert 2 kadra , ekspert student. Siedzibą Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży jest siedmiokondygnacyjny budynek o konstrukcji szkieletowo-skrzyniowej oraz dwa budynki jednopiętrowe o łącznej powierzchni ponad 9000m². Budynki są usytuowane przy ul. Studenckiej 19 i są własnością Uczelni. Do celów dydaktycznych wykorzystywane są aule (2 aule po 300 miejsc) i sale audytoryjne (1 sala 120 miejsc, 4 sale po 100 miejsc), gwarantujące 1120 miejsc siedzących z pełnym wyposażeniem audiowizualnym: komputer, rzutnik multimedialny, nagłośnienie bezprzewodowe, Internet bezprzewodowy. Sale ćwiczeniowe (4 sale po 60 miejsc, 12 sal po 30 miejsc) są wszystkie wyposażone w rzutnik multimedialny, Internet bezprzewodowy. Ponadto są Pracownie komputerowe (1 sala z 31 stanowiskami, 2 sale z 21 stanowiskami, 2 sale z 16 stanowiskami) oraz pracownia Podstaw Instalacji Elektrycznych. We wszystkich laboratoriach studenci mają dostęp do Internetu. Hala sportowa o powierzchni 1000 m kw.,

wyposażona jest w nowoczesne przyrządy sportowe. Znajduje się też sala do squasha. Na potrzeby kształcenia na kierunku „budownictwo” wykorzystuje się zasoby lokalowe Uczelni, które stanowią wystarczającą bazę dla prowadzenia studiów I, stopnia na wizytowanym kierunku. Władze Uczelni podejmują także nieustanne działania mające na celu pozyskanie nowych pomieszczeń dla potrzeb Wydziału i Uczelni. Rozwijane są dobrze wyposażone laboratoria dydaktyczne specjalistyczne dla kierunku „budownictwo”. W przestrzennych korytarzach obiektów Uczelni zorganizowano wystawę ustrojów konstrukcyjnych obiektów budowlanych. Uczelnia jest dobrze z informatyzowana; posiada dostęp do nowoczesnego oprogramowania, platformy e-learningowej. We wszystkich budynkach dydaktycznych dostępna jest sieć bezprzewodowa umożliwiająca połączenie z zasobami dydaktycznymi Uczelni oraz z Internetem. Ponadto w bibliotece i na korytarzach są zainstalowane ogólnodostępne komputery. Łącznie na Uczelni jest zainstalowanych ponad 200 komputerów wykorzystywanych do celów naukowych, dydaktycznych. Istnieje możliwość wypożyczenia do celów dydaktycznych laptopów z recepcji Uczelni. Każdy student ma możliwość stworzenia własnej strony www oraz założenia konta, oprogramowania w wersji online oraz dostępnego wirtualnego dysku. Studenci kierunku „budownictwo” wykorzystują w procesie dydaktycznym 5 pracowni komputerowych. Pracownie komputerowe wyposażone są w nowoczesne komputery klasy HP Compaq, Dell, MaxData. W pracowniach wykorzystywane jest następujące oprogramowanie: Windows 7, Libre Office, Microsoft Office 2010, Microsoft Visio 2010, Autocad 2009, Matlab, QCAD, Orcan, SciLab, Matlab, RM_Win, ABC wersja 6.10, Smath Studio, Catma Express, CadSIS, RM3D, Rodos, Pspice oraz projektory multimedialne, głośniki itp. Poza godzinami, w których laboratoria wykorzystywane są w procesie dydaktycznym, studenci mają prawo korzystania z komputerów.

Oprócz laboratoriów komputerowych oceniana Jednostka wykorzystuje, do ćwiczeń laboratoryjnych w ramach przedmiotów podstawowych w pełni wyposażone laboratoria fizyki i chemii.

Laboratoria specjalistyczne dla kierunku to dobrze wyposażone:

- ☐ **Laboratorium materiałów budowlanych i technologii betonu**
- ☐ **Laboratorium wytrzymałości materiałów**
- ☐ **Laboratorium fizyki budowli**
- ☐ **Laboratorium mechaniki gruntów, hydrauliki i hydrologii**
- ☐ **Pracownia geodezji**
- ☐ **Pracownia geologii**
- ☐ **Laboratorium budownictwa komunikacyjnego** (realizowane w laboratorium firmy MAKBUD zgodnie z zawartym porozumieniem).

Do prowadzenia zajęć z przedmiotu instalacje budowlane wykorzystywany jest sprzęt w zakresie instalacje sanitarne w porozumieniu z firmą CELKAL, instalacje elektryczne w pracowni elektrycznej WSA w pełni wyposażonej w aparaturę pomiarową oraz nowoczesne zestawy symulujące układy elektryczne.

Dodatkowo studenci kierunku „budownictwo”, mają możliwość odbycia specjalistycznych szkoleń z fizyki budowli, które co roku prowadzone są przez jedną z firm termowizyjnych i zakończone uzyskaniem certyfikatu.

Zajęcia praktyczne w postaci praktyk zawodowych realizowane są przez studentów przeważnie w przedsiębiorstwach budowlanych Łomży i regionu. Wykaz firm, w których odbywają się praktyki, udostępniony ZO, zawiera 33 przedsiębiorstwa i instytucje. Przedstawiciele z tych organizacji należą do Rady Ekspertów (14 osób).

Dostęp do informacji i niezbędnego księgozbioru dla studentów ocenianego kierunku zapewnia Biblioteka Uczelni.

Biblioteka Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży powstała w 1996 r. W ciągu 17 lat działalności zgromadziła ok. 28 000 woluminów. Tematyka księgozbioru jest ściśle związana z realizowanymi kierunkami studiów. Obejmuje ona literaturę z zakresu rolnictwa,

informatyki, zarządzania, marketingu, ekonomii, bankowości i finansów, rachunkowości, historii gospodarczej, polityki, prawa i administracji, ochrony środowiska, socjologii, nauk przyrodniczych, turystyki, medycyny oraz budownictwa. Obecnie struktura księgozbioru kształtuje się następująco:

1. Nauki stosowane (rolnictwo, medycyna, technika, informatyka, budownictwo) - 60 %
2. Nauki matematyczno-przyrodnicze – 10 %
3. Informatyka – 17 %
4. Nauki społeczne – 8 %
5. Nauki humanistyczne – 5%

Oprócz wydawnictw książkowych biblioteka gromadzi 70 tytułów czasopism drukowanych, zbiory audiowizualne (kasety video, CD i DVD-ROM-y, dyskietki) oraz DŻS (broszury informacyjne, kalendarze, informatory).

O zbiorach biblioteki informuje katalog elektroniczny, dostępny poprzez stronę WWW oraz sieć wewnętrzną uczelni. Ponadto biblioteka posiada na swojej stronie internetowej bazę adresową wybranych stron WWW z dziedziny rolnictwa, informatyki, medycyny oraz budownictwa. Zbiory biblioteki udostępniane są na miejscu w czytelni (30 miejsc) oraz wypożyczane. Biblioteka udostępnia na swojej stronie internetowej wiele katalogów i adresów e-czasopism, jak również zagranicznych baz tekstowych. Ma dostęp do różnych innych baz oraz katalogów bibliotek, a także Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Prenumerowane przez bibliotekę czasopisma budowlane:

BTA : Budownictwo, Technologie, Architektura, Biuletyn informacyjny, Chłodnictwo i klimatyzacja, Elektro-Instalator, Inżynier Budownictwa, Inżynier Mazowska, Materiały Budowlane, Murator, Przegląd Budowlany.

e – Czasopisma

BAR – Business Applications Review, BOSTON – IT Security Review, Chip, Computerworld, Enter, Haking, Internet, Komputer Świat, Linux, Mechanik, PC World Komputer, PHP, Pro Dialog, PSD, Software Developer's Journal, Studia Mathematica, Acta Scientiarum Polonorum, Electronic Journal of Polish Agricultural Universities, Fragmenta Agronomica, Postępy Nauk Rolniczych, Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych, Zagadnienia, Ekonomiki Rolnej.

Bazy zgraniczne

European Journal of Agronomy, Computer Vision and Image Understanding, Building and Environment, American Society of Agronomy, Cornell University Library, Crop Science Society of America, National Agricultural Library, Soil Science Society of America, arXiv.or, Blackwell Synergy, CogPrints Archive, Elektronische Zeitschriftenbibliothek, Free Medical Journals, Medline Springer.

Biblioteka sprowadza normy budowlane i ma licencję na drukowanie do 100 kartek z norm. Studenci mają do nich dostęp komputerowy na miejscu w czytelni biblioteki.

Zapewnienie studentom przez Władze Uczelni ocenianego kierunku dostępu do informacji, księgozbiorów, czasopism itd. tj. wiedzy koniecznej do osiągnięcia efektów kształcenia jest na dobrym poziomie.

Dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych

Wyższa Szkoła Agrobiznesu dostosowana jest w pełni dla potrzeb kształcenia osób niepełnosprawnych. W budynku nie ma barier architektonicznych dla osób poruszających się na wózkach. W budynku A zainstalowane są dwie windy, na trzecim piętrze jest łazienka dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomiędzy budynkami występuje rękaw łączący, który umożliwia łatwe przemieszczanie się między budynkami. Pracownie dostosowane są dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W szczególności pracownia komputerowa 603 dostosowana jest dla potrzeb osób niedowidzących i niedosłyszących. Jest ona wyposażona w odpowiednie oprogramowanie, słuchawki, mikrofony, a także drukarkę Braila. Przygotowane są parkingi z wyznaczonymi miejscami dla osób niepełnosprawnych. W Uczelni funkcjonuje hotelik, z którego mogą bezpłatnie korzystać osoby

niepełnosprawne, a także matki karmiące. Studenci ocenili bazę dydaktyczną Uczelni jako dobrą, całkowicie wystarczającą do realizacji celów kształcenia. Laboratoria są dobrze wyposażone, sale dydaktyczne posiadają właściwe nagłośnienie oraz środki do projekcji multimedialnych. Uczelnia przystosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do realizacji procesu dydaktycznego na kierunku "budownictwo" na dobrym poziomie. Laboratoria dydaktyczne są dobrze wyposażone w aparaturę i urządzenia techniczne. Sale wykładowe i ćwiczeniowe są wyposażone w nowoczesne urządzenie audiowizualne. Budynki Uczelni (Wydziału) przystosowane są do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Biblioteka jest dobrze wyposażona a godziny jej otwarcia dostosowane do potrzeb studentów. Studenci mogą także korzystać z biblioteki poprzez sieć komputerową. Laboratorium instytucji zewnętrznej, w której prowadzone są zajęcia ze studentami ocenianego kierunku jest na właściwym poziomie.. Dobór miejsc odbywania praktyk jest prawidłowy. ZO zwraca uwagę na uważne śledzenie i zakup podręczników i skryptów nowo wydawanych przez wydawnictwa krajowe, zagraniczne, a zwłaszcza uczelniane z dziedziny budownictwa.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Ze względu na charakter zatrudnienia pracownicy kierunku „budownictwa” prowadzą badania naukowe, przede wszystkim, w miejscu swojego podstawowego zatrudnienia. Pracownicy naukowcy mają możliwość prowadzenia badań w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży. Uczelnia, po złożeniu stosownego wniosku przez pracownika, finansuje badania, udział w konferencjach, publikację artykułów w zeszytach naukowych. Za afiliację WSA pracownik uzyskuje obniżkę 5 godz. pensum.

W roku 2013 WSA zorganizowała dwie konferencje:

- 1) III Regionalne spotkanie integracyjne-budowlani (pod patronatem izb budowlanych mazowieckiej i podlaskiej) i urzędów nadzoru budowlanego (w Białegostoku i Łomży) – cykliczna coroczna konferencja od 2011r.;
- 2) Wypadek to nie przypadek (połączona z warsztatami).

W Jednostce, od początku istnienia kierunku „budownictwo”, działa koło naukowe Budownictwa ogólnego, którego celem jest umożliwienie jego członkom rozwijania i pogłębiania zainteresowań z zakresu budownictwa ogólnego. W ramach koła naukowego zorganizowano cztery wyjazdy studyjne, w tym szkolenie z deskowań PERI Polska. Studenci nie uczestniczą w badaniach naukowych pracowników WSA. Uczelnia współuczestniczy w tworzeniu Parku Technologicznego oraz Inkubatora Przedsiębiorczości w Łomży. Zasadniczym celem podjętych działań jest pomoc ludziom młodym w zakładaniu przedsiębiorstw, w tym budowlanych, a także pomoc w podjęciu pierwszej pracy. Zatrudnienie nauczycieli akademickich z dużymi osiągnięciami naukowymi w dyscyplinie budownictwo, a także zatrudnienie do prowadzenia zajęć wysokowykwalifikowanej kadry z praktyki gospodarczej (menedżerów i inżynierów budownictwa) pozwala na właściwe utworzenie programu kształcenia i osiąganie przez studentów założonych efektów kształcenia na dobrym poziomie.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴ NIE DOTYCZY

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Ze względu na charakter Uczelni i poziom prowadzonego stopnia kształcenia (tylko I stopień studiów) Jednostka, prowadząca kształcenie na ocenianym kierunku, nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych. Jednostka dysponuje nowoczesnym sprzętem i aparaturą badawczą, w które wyposażone są jej dydaktyczne laboratoria, a które umożliwiają prowadzenie badań laboratoryjnych. Jednak nie są one wykorzystywane do badań naukowych. Natomiast każdy z zatrudnionych nauczycieli ze stopniem naukowym doktora posiada liczne publikacje i prowadzi badania, ale w podstawowym miejscu pracy .

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Warunki i tryb rekrutacji regulowany jest przez uchwały Senatu (w roku 2013 rekrutacja prowadzona była zgodnie z Uchwałą z dnia 12 maja 2012 roku). Nie ustala się limitów przyjęć, a student zostaje przyjęty na podstawie złożonych dokumentów bez egzaminu czy konkursu świadectw maturalnych. Zasady rekrutacji na kierunek „budownictwo” w Wyższej Szkole Agrobiznesu są znane z właściwym wyprzedzeniem, nie dyskryminują one żadnej grupy kandydatów. Selekcja na studia niestacjonarne właściwie nie istnieje; przyjmowany jest każdy chętny kandydat. Jednakże w czasie kilku pierwszych sesji odsiew studentów sięga 50%. Uczelnia przyjęła model dawania szansy studiowania większej liczbie studentów, a następnie odsiewania słabszych poprzez system egzaminów. Takie podejście nie budzi zastrzeżeń ZO.

Można stwierdzić, że zasady rekrutacji studentów uwzględniają zasadę równych szans, bowiem studenci są przyjmowani jedynie na podstawie złożonych dokumentów.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Ogólne zasady organizacji kształcenia w Wyższej Szkole Agrobiznesu w Łomży określa Regulamin Studiów. Studia są realizowane według programów kształcenia ustalonych przez Radę Wydziału. Student ma obowiązek zaliczenia w trakcie studiów wszystkich przedmiotów i praktyk wykazanych w planach studiów wybranego kierunku, profilu kształcenia i specjalności jako obowiązkowe, oraz określonego przez wymaganą liczbę punktów, wymiaru przedmiotów do wyboru. System ten umożliwia studentowi w ramach określonych zasad, wybór studiowanych zagadnień poprzez poszczególne przedmioty z grupy przedmiotów zakwalifikowanych jako przedmioty do wyboru, studiowanie i zaliczanie przedmiotów na innych wydziałach lub w innych uczelniach oraz pewną swobodę w doborze tempa studiowania. Celom ewidencjonowania i porównywania osiągnięć studenta służy system punktowy. Każdemu modułowi kształcenia jest przypisana określona liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System). Nominalna liczba punktów dla modułów kształcenia w jednym semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 30 (wyjątek – semestr VII - 31 punktów). Punkty przypisano także praktykom, seminariom dyplomowym i pracowni inżynierskiej dyplomowej.

Szczegółowy rozkład zajęć, zatwierdzony przez dziekana jest podawany do wiadomości przed rozpoczęciem semestru. Karty przedmiotów dostępne są na stronie internetowej Wydziału, a prowadzący przedmiot ma obowiązek przedstawić studentom na pierwszych zajęciach oraz umieścić w miejscu dostępnym dla studentów opis przedmiotu, program zajęć, wykaz zalecanej literatury i regulamin zajęć (wymaganą formę uczestnictwa w zajęciach, sposób bieżącej kontroli wyników nauczania, tryb i terminarz zaliczania kolokwium, projektów i innych form zaliczania, zasady usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach, formę egzaminu oraz inne zasady, terminy i miejsce konsultacji). Wymagania, w ocenie studentów, są wystandaryzowane. System oceny osiągnięć studentów zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen. W większości przypadków wymagania do spełnienia określone są na pierwszych zajęciach w semestrze, a następnie skrupulatnie przestrzegane. Studenci Wydziału na spotkaniu z ZO stwierdzili, że system oceniania jest zrozumiały i przejrzysty. Wyrazili przekonanie, że ich postępy w nauce są oceniane obiektywnie. Egzaminy są przeprowadzane zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej w zależności od zapisu w karcie przedmiotu. W przypadku wątpliwości mają możliwość omówienia swojej pracy z prowadzącym podczas konsultacji.

ZO stwierdza, że system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Dzięki funkcjonowaniu systemu ECTS, oraz racjonalnemu ustaleniu nakładów pracy mobilność studentów jest możliwa. Jednak studenci polscy nie korzystają z programów wymiany. Na uczelni nie studiuje również studentów zagranicznych w ramach takiej wymiany. Jedynie w ramach współpracy uczelni przebywali tu studenci ukraińscy i białoruscy. Uczelnia stosuje punktację ECTS, która dość dobrze oddaje nakład pracy studentów na poszczególne zajęcia. Uczelnia wcześniej uczestniczyła w programach wymiany międzynarodowej w ramach programu DaVinci oraz Erasmus. Obecnie jednak, po kilku latach braku zainteresowania ze strony studentów, Uczelnia zawiesiła działalność programów wymiany studyjnej. Jednakże wysyła studentów na praktyki w ramach tych programów. Najpopularniejsze wyjazdy organizowane przez Uczelnię to wyjazdy do Anglii oraz na Korsykę. Trwają one od 2 do 8 miesięcy. System kwalifikacji na wyjazdy jest przejrzysty i ogólnodostępny. Studenci bardzo chwalą sobie możliwości, jakie daje im taki program wymiany, bowiem poza poznaniem innej kultury, możliwością praktycznego wykorzystywania języka obcego i zdobyciem doświadczenia zawodowego mogą dodatkowo zarobić.

W czasie spotkania z ZO kilku studentów wyraziło chęć skorzystania z wymiany studentów, choć stwierdzili, że jeszcze niewiele o niej wiedzą. Uczelnia zobowiązała się do przywrócenia od przyszłego roku akademickiego programu Erasmus jako jednej z możliwości rozwojowych dla studentów.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Zdaniem studentów informacje zawarte w kartach przedmiotów, w tym dane dotyczące pomocy dydaktycznych i literatury, są kompletne i zdecydowanie pomagają im w nauce i realizacji celów i efektów poszczególnych przedmiotów, a w konsekwencji celów i efektów kształcenia. Studenci bardzo chwalili opiekę naukowo-dydaktyczną,

którą sprawowali nad nimi opiekunowie prac dyplomowych. Nauczyciele akademicki byli dostępni dla swoich dyplomantów poprzez e-maile, telefonicznie, czy też w godzinach dodatkowych konsultacji. Ogólnie studenci uważali, że poświęcono im wystarczająco dużo czasu w procesie przygotowywania pracy dyplomowej (nieliczne były przypadki, gdy promotorzy nie wspierali studentów w procesie przygotowywania pracy dyplomowej nawet jej nie czytając). Zdaniem studentów Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży system opieki dydaktycznej jest całkowicie wystarczający. Studenci poproszeni o wskazanie motywacji do nauki wymienili:

- stypendium rektora dla najlepszych studentów,
- obawa przed opłatami za powtarzanie przedmiotów/semestrów,
- niechęć do marnowania własnych pieniędzy (studia w WSA są płatne)

W wizytowanej jednostce proces przyznawania świadczeń pomocy materialnej w zakresie stypendiów socjalnych funkcjonuje w sposób prawidłowy. Decyzje w indywidualnych sprawach studenckich konstruowane są zgodnie z artykułami kodeksu postępowania administracyjnego. Wypłata świadczeń odbywa się bez zbędnych opóźnień. Akty wewnętrzne dotyczące pomocy materialnej wywieszone są w ogólnodostępnych miejscach. W Uczelni bardzo aktywnie działa Samorząd Studentów. Organizuje on szereg akcji od juvenaliów przez wolontariat (np. Odnowienie cmentarzy wojennych). Jest on wspierany przez Uczelnię – finansowo i administracyjnie (jeden z pracowników jest oddelegowany do pomocy Samorządowi). Koła naukowe ze względu na charakter kierunku (zdecydowana przewaga studentów niestacjonarnych nad stacjonarnymi) nie są liczne (jedno) oraz nie działają zbyt aktywnie. Studenci są zadowoleni z wyboru Uczelni. Uważają ją za regionalnego lidera. Inną pozytywną cechą Uczelni wskazywaną przez studentów, to jej dobra kadra naukowa. Ponadto Uczelnia stworzyła atmosferę sprzyjającą nauce poprzez zapewnienie dobrych relacji pomiędzy kadrami a studentami, czy też sprawną obsługę administracyjną. Studenci są bardzo zadowoleni z opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej. Dziekanat otrzymał od nich świetne recenzje jako miejsce, gdzie można wszystkiego się dowiedzieć i załatwić. Studenci Wyższej Szkoły Agrobiznesu kierunku „budownictwo” nie są specjalnie zainteresowani pracą naukową. Zdecydowana większość studentów jest zainteresowana głównie bieżącą obsługą spraw dydaktycznych, która jest im zapewniana na dobrym poziomie.

Komentarz:

- *Ocena czy zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie kształcenia zakładanych efektów kształcenia. Ocena czy nie zawierają regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów. Ocena zasad ustalania wielkości rekrutacji - uwzględnienie związku liczby rekrutowanych studentów z potencjałem dydaktycznym jednostki i jakością kształcenia; uwzględnić w 7.1.*
- *ocena prawidłowości określenia nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych (dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu, modułu kształcenia); uwzględnić w 7.2 i 7.3.*
- *ocena czy system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, a wymagania w nim określone są wystandaryzowane; uwzględnić w 7.2 i 7.3.*
- *ocena możliwości mobilności studentów stworzonych przez plan studiów i organizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Ocena działań wspierających mobilność studentów, w tym związanych z popularyzacją wiedzy na temat systemu ECTS, kraju jak i za granicą; uwzględnić w 7.2 i 7.3.*
- *ocena wpływu współpracy międzynarodowej prowadzonej przez jednostkę na możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia (wymiana studentów, udział*

studentów

w badaniach realizowanych w ramach tej współpracy); uwzględnić w 7.2 i 7.3.

- ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku studiów, w tym wspomagania studentów w procesie uczenia się: bez udziału nauczycieli akademickich oraz z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość; uwzględnić w 7.4.*
- ocena kompletności informacji zawartych w programach poszczególnych przedmiotów (sylabusach) i ich przydatności studentom w procesie uczenia się. Ocena przydatności zalecanych materiałów dydaktycznych do realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia; uwzględnić w 7.4.*
- ocena mechanizmów motywujących studentów do osiągania lepszych efektów kształcenia i ich skuteczności; uwzględnić w 7.4.*
- ocena zakresu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom ocenianego kierunku studiów. Ocena działalności uczelni/jednostki wspierającej rozwój zawodowy, kulturowy i społeczny studentów; uwzględnić w 7.4.*
- opinie studentów prezentowane podczas spotkania z zespołem oceniającym, wskazywane przez nich mocne i słabe strony procesu kształcenia, poziom zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej; osobno na końcu*
- ocena poziomu zadowolenia z systemu opieki naukowej, dydaktycznej, materialnej i socjalnej oraz sposobu rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów; uwzględnić w 7.4.*
- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić dokonane zmiany, efekty działań naprawczych, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio. uwzględnić w 7.1.,7.2,7.3,7.4.*

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady rekrutacji studentów uwzględniają zasadę równych szans, bowiem studenci są przyjmowani jedynie na podstawie złożonych dokumentów**
- 2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen.**
- 3) Dzięki funkcjonowaniu systemu ECTS, oraz racjonalnemu ustaleniu nakładów pracy mobilność studentów jest możliwa. Jednak studenci polscy mało korzystają z programów wymiany.**
- 4) System opieki dydaktycznej i materialnej sprawowanej przez Uczelnię, zapewnia studentom możliwości osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów kształcenia.**

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,**

Podczas oceny jakości kształcenia na kierunku „budownictwo” przedstawiono Zespołowi Oceniającemu stosowane dokumenty związane z zapewnieniem wysokiej jakości

kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Działania w Uczelni zostały podjęte w Uchwale Senatu z dnia 12 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Do realizacji zadań WSZJ powołane są Uchwałą Senatu :

- Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- Wydziałowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia,
- Uczelniane Biuro ds. Jakości Kształcenia wraz z Punktem analizy i przetwarzania.

W skład Uczelnianego Zespołu powołanego przez Rektora na okres kadencji władz Uczelni wchodzi:

- Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia jako przewodniczący,
- Trzech nauczycieli akademickich,
- Jeden student wskazany przez Samorząd Studencki.

Uczelniany Zespół pełni, przede wszystkim, funkcję doradczą wobec Rektora.

Wydziałowe Zespoły funkcjonują w podstawowych jednostkach organizacyjnych. Zespoły te podejmują działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w danej jednostce w ścisłej współpracy z Uczelnianym Zespołem ds. Jakości Kształcenia

W skład Wydziałowego Zespołu wchodzi, powoływani przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej na okres kadencji władz uczelni :

- przewodniczący Zespołu,
- przedstawiciel nauczycieli akademickich jednostki,
- przedstawiciel studentów, wskazanych przez Samorząd Studencki.

Rada Wydziału na wniosek Dziekana zatwierdza narzędzia zapewnienia jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach Wydziału, które są zgodne z wprowadzonym w WSA Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia. Podstawowymi i obowiązkowymi narzędziami zapewniania jakości są :

- anonimowe ankiety dotyczące realizacji obowiązków dydaktycznych,
- opinie absolwentów wydziału o programie nauczania, kadrze dydaktycznej, organizacji i warunkach procesu kształcenia,
- okresowe hospitacje zajęć, które dotyczą wszystkich nauczycieli,
- lista zgłoszonych tematów prac dyplomowych (ocena zgodności tematu z kierunkiem studiów),
- przygotowanie i opieka młodszych pracowników dydaktycznych,
- opinie praktykantów dotyczące oczekiwania pracodawców odnośnie kwalifikacji, umiejętności i wiedzy absolwentów danego kierunku.

Uczelniane biuro ds. Jakości Kształcenia wraz z Pracownią analiz i przetwarzania informacji zapewnia obsługę administracyjną Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, opracowuje wzory ankiet i innych formularzy używanych w realizacji zadań WSZJK, przetwarza informacje uzyskane w procesie zbierania danych, a także wspomaga wszelkie działania na rzecz jakości kształcenia w Uczelni. Nadzór na funkcjonowaniem Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia sprawuje Rektor.

Na całej uczelni, w tym na Wydziale Technicznym działa Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia przyjęty Uchwałą Senatu z dnia 12 maja 2012 roku. Zgodnie z uchwałą zadania systemu obejmują dwa obszary:

- zarządzanie procesem dydaktycznym (coroczna ocena analiz efektów kształcenia przedstawianych przez Dziekana oraz wniosków płynących z tych analiz, analiza ankiet studentów i absolwentów oraz nauczycieli akademickich dotyczących organizacji procesu kształcenia, analiza i ocena danych na temat umiędzynarodowienia studiów),
- warunki prowadzenia studiów (m.in. analiza i ocena stopni zgodności realizacji programów kształcenia oraz programów i planów studiów, w tym ocena osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia, analiza i ocena prawidłowości przypisania punktów ECTS

modułom, ocena spełnienia minimum kadrowego, infrastruktury dydaktycznej, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym).

Dla realizacji tych zadań powołano Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Uczelniane Biuro ds. Jakości Kształcenia wraz z Punktem Analiz i Przetwarzania Informacji, a na Wydziale – Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (wcześniej funkcjonowała Rada Programowa Wydziału Technicznego). Ocena jakości kształcenia wykorzystuje narzędzia jakimi są: coroczne badania ankietowe studentów (dotyczą oceny poszczególnych nauczycieli akademickich oraz warunków studiowania i organizacji studiów), pracowników (dotyczą oceny jednostek wspomagających) oraz absolwentów (dotyczy kariery zawodowej oraz oceny programu i osiągania efektów kształcenia). Według Raportu Samooceny dokonywana jest analiza rozkładu ocen uzyskiwanych w sesji (ocen na poszczególnych poziomach oraz ocen postawionych przez poszczególnych nauczycieli) i analiza przyczyn skreśleń. Analiza ta pozwala władzom uczelni reagować na bieżąco na pojawiające się ewentualne nieprawidłowości i podejmować działania wyjaśniające lub naprawcze. Cenną inicjatywą było opracowanie druku „Sprawozdania z osiągniętych przez studentów efektów kształcenia”. Jest to dokument jeszcze nie wdrożony, który służyć będzie monitorowaniu osiągania efektów kształcenia.

Wymienione wyżej rozkłady ocen, odsiew, wyniki ankiet mogą być uznane za mierniki pozwalające na obiektywną ocenę jakości kształcenia, ale powinny być one sprecyzowane w WSZJK, podobnie jak procedury postępowania po analizie tych mierników.

Na Uczelni przeprowadza się hospitację zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich (Uchwała Senatu z dnia 14 grudnia 2010 r.) Ocenę przeprowadza się nie rzadziej niż raz na cztery lata na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej uczelni. Hospitacja przeprowadzana jest przez członków Senatu – nauczycieli akademickich z zachowaniem zasady, że hospitujący posiada, co najmniej, równy stopień naukowy z hospitowanym. Hospitacja zajęć dydaktycznych jest instrumentem oceny jakości procesu dydaktycznego, stanowi jeden z elementów proceduralnych systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Badania ankietowe wśród studentów są prowadzone na poszczególnych rocznikach po zakończeniu roku akademickiego. Z wynikiem ankiety zapoznawany jest nauczyciel akademicki, którego dotyczy ankieta (Uchwała Senatu z dnia 14 grudnia 2010 r.)

Oceny nauczyciela akademickiego dokonuje Rektor na podstawie opinii własnej przedłożonej przez ocenianego, informacji o całokształcie osiągnięć oraz opinii studentów wyrażonej w anonimowych ankietach. System ankietyzacji jest elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia

Studenci wypełniają także coroczne ankiety oceniając nie tylko poszczególnych wykładowców, ale także jednostki wspomagające. Ponadto w każdą ostatnią niedzielę miesiąca odbywają się spotkania władz uczelni ze starostami mające na celu wymianę informacji na temat procesu dydaktycznego, identyfikację problemów i ich rozwiązywanie.

Upowszechnianie informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia oraz wprowadzanych zmian prowadzone jest wielotorowo.

Informacje na temat kształcenia są zlokalizowane w licznych źródłach, co pozwala na pozytywną ocenę jej dostępności. Uczelnia jest obecna w lokalnych mediach oraz portalach internetowych, z którymi aktywnie i systematycznie współpracuje. Informacje o efektach kształcenia, planach zajęć, terminach sesji, a także wszelkich sprawach organizacyjnych związanych z funkcjonowaniem Uczelni studenci mogą uzyskać w Internecie, na stronie głównej uczelni. System ankietyzacji jest elementem mobilizującym pracowników do poprawy jakości kształcenia. Ankiety są przeprowadzane anonimowo oraz są poufne.

2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Zdaniem ZO na wizytowanym kierunku studiów „budownictwo” w procesie zapewnienia jakości kształcenia uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci jak również interesariusze, bowiem przedstawiciele pracowników uczestniczyli w tworzeniu Misji i Strategii Uczelni i Wydziału. Przedstawiciele pracowników i studentów są członkami Senatu i Rad Wydziału, którzy uczestniczą w formułowaniu i zatwierdzaniu efektów kształcenia, programów studiów i metod jego realizacji. Studenci aktywnie uczestniczą w tworzeniu koncepcji kształcenia. Współpraca pomiędzy władzami Uczelni a studentami w zakresie koncepcji kształcenia jest poprawna. Studenci posiadają rzeczywisty wpływ na program studiów np. lista przedmiotów do wyboru została sprecyzowana po zasięgnięciu opinii studentów. Przeprowadzane corocznie ankiety oceny nauczycieli akademickich stanowią poprawny instrument poprawiający proces dydaktyczny, a tym samym wpływający na poprawę jakości kształcenia. Interesariusze zewnętrzni posiadają wpływ na proces kształcenia studentów na kierunku „budownictwo”, Są oni bowiem członkami Rady Ekspertów, którą tworzą przedstawiciele Wydziału, przedstawiciele Samorządu Lokalnego, okręgowych Izb Inżynierów Budownictwa, przedstawiciele przedsiębiorstw budowlanych. Spotkanie ZO z członkami Rady pokazało, że istnieje rzeczywista współpraca, a nawet więź, uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym; realizowane są wspólne projekty. Widoczna jest troska uczelni o poznanie zdania interesariuszy zewnętrznych na temat programów studiów. Świadczy o tym wystąpienie w roku 2012 do Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa o ocenę programu studiów i następnie wprowadzenie do programu studiów zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową, a postulowanych przez Izbę. Zdaniem ZO warunek uczestnictwa pracowników, studentów i interesariuszy w procesie jakości kształcenia, jego profilu, realizacji oczekiwań rynku pracy, efektów i perspektyw rozwoju kierunku jest na Wydziale wypełniony.

Komentarz:

- *Ocena działań zmierzających do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Ocena przejrzystości struktury zarządzania procesem dydaktycznym na ocenianym kierunku studiów, a także systematyczności i kompleksowości przeprowadzanych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia tj. efektów kształcenia, programu studiów oraz metod jego realizacji; uwzględnić w 8.1.*
- *ocena efektywności systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie analizy efektów kształcenia i mechanizmów służących monitorowaniu i doskonaleniu programu kształcenia, Ocena przydatności tego systemu do badania zgodności programu kształcenia na danym kierunku studiów i metod jego realizacji z założonymi (lub wzorcowymi) efektami kształcenia albo ze standardami kształcenia a także oczekiwań rynku pracy. Ocena jego dotychczasowej skuteczności w diagnozowaniu słabych stron programu kształcenia; uwzględnić w 8.1.*
- *ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian; uwzględnić w 8.1.*
- *ocena udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości. Ocena stopnia zainteresowania studentów jakością kształcenia i ich wpływu na tę jakość. Ocena roli przedstawicieli studentów w organach kolegialnych uczelni/jednostki oraz przedstawicieli Parlamentu Studentów RP w procesie optymalizacji osiągniętych efektów kształcenia i ich dostosowywanie do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym rynku pracy; uwzględnić w 8.2.*

- w przypadku, gdy przeprowadzana jest kolejna ocena jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy odnieść się do stopnia realizacji zaleceń, jeżeli były sformułowane poprzednio, ocenić dokonane zmiany i ich efekty; uwzględnić w 8.1. i 8.2.
- w przypadku dokonania oceny kierunku/akredytacji jednostki przez zagraniczną instytucję akredytacyjną – należy przedstawić stanowisko w sprawie wykorzystania wyników tej oceny w podnoszeniu jakości kształcenia. uwzględnić w 8.1. i 8.2.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/Biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+	+		+/-	+
Umiejętności	+/-	+	+		+/-	+
Kompetencje społeczne	+/-	+	+		+/-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólne³ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) System zapewnienia jakości kształcenia jest prawidłowo funkcjonujący w warunkach Uczelni.

2) Wpływ interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych jest bardzo widoczny. Współpraca z interesariuszami wewnętrznymi jest bardzo dobra. Natomiast byłoby wskazane nadanie instytucjonalnej formy współpracy z interesariuszami zewnętrznymi.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	Częściowo	Niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		x			

2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ⁴	NIE DOTYCZY				
7	System wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

Ocena możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i rozwoju ocenianego kierunku w wizytowanej jednostce oraz zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, a także wskazanie obszarów nie budzących zastrzeżeń, w których wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest wysoce efektywny oraz obszarów wymagających podjęcia określonych działań (uzasadnienie powinno odnosić się do konstatacji zawartych w raporcie, zawierać zalecenia).

Podsumowanie

W wyniku przeprowadzonej w dniach 21-22 grudnia 2013r. wizytacji kierunku „budownictwo” prowadzonym na Wydziale Technologicznym Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży Zespół Oceniający uznaje jego działalność dydaktyczną za pozytywną i zgodną z Misją i strategią Uczelni.

Analiza zakładanych efektów kształcenia i matrycy efektów kształcenia pozwala stwierdzić, że wymogi KRK są spełnione. Efekty kształcenia spełniają wymagania dla nauk technicznych. **Brakuje jednak ich porównania do wymaganych kompetencji inżynierskich.** ZO stwierdza, że istniejący system oceny efektów kształcenia i weryfikacji zakładanych celów na różnych poziomach (poszczególnych przedmiotów, procesu dyplomowania oraz całego kształcenia **wymaga korekty.** ZO uznaje za zasadne sformułowanie sylwetki absolwenta. Efekty modułowe odniesiono do efektów kierunkowych. **Należy jednak wykonać korektę niektórych kart przedmiotów tak, aby wszystkie efekty kierunkowe zostały osiągnięte faktycznie, a także sformułować sylabus pracy dyplomowej.** Uczelnia umożliwia studentom zindywidualizowanie ścieżki kształcenia. System zaliczenia praktyk jest przejrzysty i dość dobrze weryfikuje jakość praktyki. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu

⁴ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku uczestniczą w procesie zapewnienia jakości kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w organizacjach takich jak Rada Instytutu oraz Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zdaniem ZO spełniony jest warunek uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania koncepcji kształcenia i jego profilu, określaniu celów i efektów i perspektyw rozwoju. ZO uważa, że koniecznym jest dokonanie poprawy skuteczności funkcjonowania WSZIK. Uczelnia dysponuje dobrą bazą spełniającą wymagania realizacji procesu dydaktycznego w sposób nowoczesny.